

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10C/23/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718204431
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Minková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2019:6718204431.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci žalobkyne v I.rade M. H.Á., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. C. XXXX/XX, XXX XX V., štátna občianka SR, žalobcu v II.rade R. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. C. XXXX/XX, XXX XX V., štátny občan SR a žalobcu v III.rade Y. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. C. XXXX/XX, XXX XX V., štátny občan SR, všetci zastúpení JUDr. Zuzanou Oravcovou, advokátkou, so sídlom Komenského 4, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej v I.rade K. Q., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, XXX XX L., štátna občianka SR, zastúpená AK Dlhopolec, s.r.o., so sídlom Námestie SNP 27, 960 01 Zvolen, IČO: 36867306 a žalovanej v II.rade Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00151700, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Žalovaná v I.rade a žalovaná v II.rade sú p o v i n n é zaplatiť žalobkyni v I.rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 27.000,- € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu jej plnenia povinnosť druhej žalovanej.

Žalovaná v I.rade a žalovaná v II.rade sú p o v i n n é zaplatiť žalobcovi v II.rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 13.500,- € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu jej plnenia povinnosť druhej žalovanej.

Žalovaná v I.rade a žalovaná v II.rade sú p o v i n n é zaplatiť žalobcovi v III.rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 13.500,- € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu jej plnenia povinnosť druhej žalovanej.

V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobkyne v I.rade, žalobcu v II.rade a žalobcu v III.rade z a m i e t a.

Žalobkyni v I.rade, žalobcovi v II.rade a žalobcovi v III.rade sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v I.rade a žalovanej v II.rade v rozsahu 100 % z prisúdených súm, s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu jej plnenia povinnosť druhej žalovanej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 01.08.2018 bola na tunajší súd doručená žaloba žalobcov, ktorou sa domáhali toho, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť im titulom náhrady nemajetkovej ujmy, konkrétne žalobkyni v I.rade sumu vo výške 30.000,- €, žalobcovi v II.rade sumu vo výške 15.000,- € a žalobcovi v III.rade sumu vo výške 15.000,- €, pričom plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu jej plnenia povinnosť druhej žalovanej vo vzťahu k tomu ktorému žalobcovi, ako i nahradiť trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia. Žalobu žalobcovia zdôvodnili tým, že trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen č.k.4T/102/2017-414 zo dňa 03.05.2017 bola žalovaná v I.rade právoplatne odsúdená za prečin usmrtenia na trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov s podmieneným odkladom v skúšobnej dobe 60 mesiacov. Poškodení,

medzi nimi i žalobcovia boli odkázaní s nárokom na náhradu škody na civilný proces, pričom títo si riadne a včas už v trestnom konaní vedenom pred OR PZ vo Zvolene pod sp.zn. ČVS: ORP-745/1-VYS-ZV-2016 uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená smrťou ich syna resp. brata v dôsledku vyššie špecifikovaného protiprávneho konania žalovanej v I.rade. Vo vzťahu k žalovanej v II.rade uviedli, že motorové vozidlo, ktoré v čase nehody viedla žalovaná v I.rade ako vodička zn. Peugeot 306, ev.č. V., bolo v čase dopravnej nehody poistené v Allianz - Slovenskej poisťovni, a.s., čím je založená pasívna legitímácia žalovanej v II.rade. Nakoľko žalobcovia nedisponujú poisťovňou o PZP k uvedenému motorovému vozidlu, navrhli súdu vyžiadať si od žalovanej v II.rade túto poisťovňu. Žalobcovia ďalej uviedli, že termín škoda v ustanovení § 4 ods. 2 písm. a) zákona č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o PZP“) vykladať aj ako nemateriálnu škodu na zdraví, keď tento právny názor bol potvrdený viacerými rozhodnutiami našich vnútroštátnych súdov, ako aj rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie. Dôležitý je eurokonformný výklad zákona, aby nebol popretý zmysel a účinok smernice o poistení. Poukázali pritom na rozsudok Súdneho dvora C-537/03, body 27 a 28. Rovnako poukázali na bod 58 rozsudku Súdneho dvora EÚ C-22/12 z 24.10.2013 vo veci Q.. Aj pre súdnu prax na Slovensku bolo uvedené rozhodnutie prelomové, pretože týmto momentom sa judikatúra začala uberať tým smerom, že nároky pozostalých na nemajetkovú ujmu spadajú do krytia povinného zmluvného poistenia, pričom túto otázku viackrát riešil aj Ústavný súd Slovenskej republiky, napr. v uznesení sp.zn. III. ÚS 646/2015-30 alebo v uznesení sp.zn. III. ÚS 666/2016, pričom v posledne citovanom rozhodnutí Ústavný súd SR prelomovým spôsobom odstránil doterajšiu bipolárnosť interpretačných a aplikačných výstupov všeobecných súdov k posudzovanej problematike pasívnej vecnej legitímácie poisťovateľov v sporoch o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy.

V súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a následnou smrťou spolujazdca žalovanej v I.rade Y. A., ktorý bol synom žalobkyne v I.rade a bratom žalobcov v II. a III.rade, si žalobcovia touto žalobou uplatnili od žalovanej svoj právny nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobcovia tvorili s nebohým Y. A. plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, ktorá bola ešte viac utužená a jej súdržnosť umocnená nie tak dávnou tragickou smrťou ich otca (R. A.), ktorý utrpel v roku 2012 ťažký úraz, pričom bol v bezvedomí 4 mesiace a následne zomrel 17.02.2013. Tragická smrť syna / brata spôsobená v dôsledku protiprávneho konania žalovanej v I.rade, zásadným spôsobom zasiahla do ich života a nenávratne popretfhalala doterajšie veľmi silné citové väzby, v dôsledku čoho žalobcovia stratili možnosť realizovať a ďalej rozvíjať rodinný život so svojim synom (bratom) a sú o vzťah k dieťaťu/ bratovi - súrodencovi, ako najbližšiemu rodinnému príslušníkovi nenávratne ochudobnení. Neoprávnený zásah žalovanej v I.rade do práva na súkromný a rodinný život je veľmi hlboký a nereparovateľný. Už nikdy sa nebudú môcť spolu porozprávať, tešiť sa z jeho študijných, či životných úspechov a zažiť s ním každý nový deň. Žalobkyňa v I.rade sa už nikdy nedočká vnúčať od tohto dieťaťa. Zavinené úmrtie nebohého syna/brata poznačilo žalobcov po psychickej stránke na celý život. Žalobkyňa v I.rade sa ako matka musela vyrovnáť s tým, že dieťa, ktoré priviedla na svet, musela zo sveta predčasne vyprevať, čo je pre každú matku nesmierne ťažké. A nie je nič horšie ako keď rodič prežije svoje dieťa. Navyiac, keď nebohý syn Y. A. zomrel v deň narodenín svojej matky - žalobkyne v I.rade, dňa 27.04.2016. Namiesto oslavy narodenín, sa tento deň zmenil na najsmutnejší deň v rodine žalobkyne v I.rade, ktorá si nechce svoje narodeniny pripomínať a už vôbec nie oslavovať, pretože sa jej spájajú so smrťou syna. Žalobkyňa v I.rade znáša smrť syna o to horšie, že je zdravotnou sestrou na chirurgii, videla nespočetné množstvo nehôd, pomohla ľuďom po ťažkých autohaváriách a svojmu synovi žiaľ nemohla pomôcť. O to horšie túto situáciu znáša doteraz. Po oznámení úmrtia syna žalobkyňa v I.rade prekonávala pocity úzkosti, beznádeje, bezcieľnosti života upokojujúcimi liekmi /diazepam, neurol/, ktoré jej dali lekári, s ktorými pracovala v nemocnici. Ako zdravotníčka sa snažila pomôcť si sama, nechcela ísť k psychiatrovi, či psychológovi. Tento ťažký psychický stres, vypätie a smútok sa podpísali aj na zhoršení fyzického zdravotného stavu žalobkyne v I.rade, ktorej sa výrazne zhoršil krvný tlak, astma a dostala aj cukrovku. Žalobkyňa v I.rade mala ako matka so svojim najmladším dieťaťom Y. krásny citový vzťah. Rozumeli si, veľa sa rozprávali, nemali medzi sebou tajnosti. Ako rodina aj s ďalšími bratmi /žalobcovia v II.rade a v III.rade/ boli na seba veľmi naviazaní a súdržní. Nebohý Y. bol mimoriadne obľúbený v kolektíve, pretože bol vždy pozitívne naladený, vedel pobaviť a rozosmiať celú rodinu i kamarátov. Nikdy nepil, nefajčil, bol veľmi slušne vychovaný a tak ho vnímalo aj okolie. Jeho stratu neniesla ťažko len rodina, ale aj jeho spolužiaci, ktorí napísali aj smútočný prejav. Žalobkyňa v I.rade sa so smrťou najmladšieho syna nevie dodnes vyrovnáť, hoci sa snaží na to nemyslieť a žiť pre svoje ďalšie 2 deti.

Žalobca v II.rade bol najstarším bratom nebohého, od ktorého bol síce starší o 7 rokov, ale považoval ho za svojho najbližšieho človeka, s ktorým si veľmi dobre spolu rozumeli, lebo Y. bol mentálne vyspelejší ako jeho rovesníci. Mali spoločné záujmy, záľuby, chodili hrať hokej, mali spoločnú partiu kamarátov, s

ktorými sa stretávali. Mali veľa spoločných plánov do budúcnosti, ktoré však už nie je možné zrealizovať. Ako napríklad ísť na festival Tomorrowland, či otvoriť si vlastnú reštauráciu. Žalobca v II.rade dodnes veľmi zle znáša stratu brata a s jeho úmrtím sa vyrovnával veľmi ťažko a väčšinou sám, pretože doma sa o ňom nechcú rozprávať, lebo mama sa vždy rozplače a je ťažké ju utíšiť. Žalobcovi v II.rade chýbajú najmä dlhé rozhovory s bratom, ktoré viedli, zábava, ktorú vždy spolu zažívali. V aute má bratovu fotku, jeho obľúbenú plyšovú hračku/talizman. Žalobca v II.rade prežíval stratu brata/priateľa/najbližšieho človeka tak, že veľa cvičil, chodil behávať každý deň, pretože bol voči okoliu, životu celkom apatický, strácal akúkoľvek chuť žiť a chodil len do práce, domov a na cintorín. Žalobca v II.rade je tiež zdravotnícky pracovník - záchranár, ktorý sa tak ako aj matka nevie zmieriť s tým, že ostatným ľuďom zachránil život a bratovi pomôcť nevedel.

Žalobca v III.rade bol tiež starším bratom nebohého, s ktorým mali od malička spoločnú izbu. Boli dennodenne spolu. Vekový rozdiel medzi nimi bol len 3 roky. Veľa sa smiali, rozprávali, mali ako súrodenci veľmi blízky vzťah. Dokonca sa podobali aj výzorom. Ak bol žalobca v III.rade nahnevaný, vždy to vedel Y. obrátiť na srandu a v jeho prítomnosti bolo len veselo. Mal pozitívnej energie na rozdávanie, ľudia jeho prítomnosť vyhľadávali. V čase nehody žalobca v III.rade študoval na Slovenskej zdravotníckej univerzite v Bratislave. Po úmrtí brata bol žalobca v III.rade v tak ťažkom psychickom rozporení a smútku, že sa nedokázal sústrediť na štúdium, na skúšky, nevedel sa zaradiť do života predtým. V škole požiadal o ročný odklad. Mysľou bol stále pri bratovi. Bol v stave, keď bral lieky na upokojenie, kedy chcel radšej spať a čo najmenej byť hore, lebo vtedy mu plynul čas veľmi pomaly a neustále sa trápil kvôli úmrtiu brata. Štúdium na vysokej škole nedokončil práve kvôli svojmu zlému psychickému rozpoloženiu. Žalobca v III.rade pracoval pred štúdiom ako zdravotník v nemocnici vo Zvolene, kde sa mohol vrátiť, avšak neustály kontakt s pacientmi ako aj každodenná cesta, kde došlo k nehode jeho brata, by mu nerobili dobre. Žalobca v III.rade sa preto zamestnal v Krupine ako robotník, kde pracuje úkolovo a práca mu pomáha

prekonávať bolesť zo straty nebohého Y.. Nerád trávi čas doma, v izbe, kde spolu vyrastali, pretože mu tam všetko pripomína brata, ktorý jemu i celej rodine veľmi chýba.

Žalobcovia do dnešného dňa znášajú stratu milovaného dieťaťa / brata veľmi zle a nie je chvíle, aby na neho nemysleli. Smútok zo straty je stále rovnako intenzívny. Smrťou syna / brata došlo k zásahu do psychickej integrity žalobcov. Pre žalobcov bolo úmrtie syna / brata neočakávanou stratou a výrazným zásahom do ich života, s ktorým sa nebudú vedieť nikdy vyrovnáť.

Žalobcovia utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalstva, šoku zo smrti svojho dieťaťa / svojho súrodca - brata. Žiadna forma morálneho zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 OZ by v danom prípade nepostačovala k tomu, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na strane všetkých troch žalobcov, ktorých právo na ochranu osobnosti bolo porušené zásahom žalovanej v I.rade s neodstrániteľnými následkami.

Účelom finančného zadosťučinenia nie je kompenzovať žalobcom stratu milovanej osoby, ale účelom je do istej miery kompenzovať emocionálne útrapy žalobcov vyvolané smrťou ich najbližšieho príbuzného. Život človeka je nevyčísliteľný najmä pre najbližších a akákoľvek výška, ktorá by bola žalobcami požadovaná, by nebola dostatočná.

Po právnej stránke žalobcovia zdôvodnili žalobu odkazom na ustanovenie článku 19 ods. 2, § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, ako i § 4 ods. 1 a § 4 ods. 2 písm. a) zákona č.381/2001 Z.z. o PZP.

2. Dňa 24.08.2018 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalovanej v II.rade zo dňa 23.08.2018 k podanej žalobe, v ktorom okrem iného uviedli, že je pravdou, že v čase vzniku poistnej udalosti zo dňa 27.04.2016 bolo osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 306, ev.č. V. povinne zmluvne poistené v Allianz - Slovenskej poisťovni, a.s., poistnou zmluvou č.XXXXXXXXXX, keď predmetnú poistnú zmluvu uzatvorila dňa 05.11.2014 Y. L., bytom L. XX, XXX XX Č. U.. Dotyčná dňa 29.04.2016 im ohlásila predmetnú poistnú udalosť, ktorú evidujú pod č.XXXXXXXXXX, pričom na základe predložených dokladov poškodenému Y. A. uhradili uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody v celkovej výške 2.221,81 €, konkrétne z titulu nákladov spojených s pohrebom vo výške 1.637,60 € (1.439,80 + 16,60 + 181,20) a v sume 663,88 € za zhotovenie náhrobného pomníka v maximálnej sume, pričom od týchto nárokov bol odpočítaný príspevok na pohreb vo výške 79,67 €.

Ďalej uviedli, že považujú žalobcami uplatnený nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla za nedôvodný v celom rozsahu, s tým, že ho neuznávajú, keď predovšetkým namietli svoju pasívnu legitimáciu v predmetnom súdnom konaní, odkazujúc jednak na nesprávne právne posúdenie otázky, či je majetková ujma krytá zákonom č.381/2001 Z.z. o PZP a tiež s odkazom na nesprávnu aplikáciu eurokonformného výkladu vnútroštátneho predpisu ohľadom rozsahu poistného krytia spočívajúcu v

nezohľadnení pravidla zákazu výkladu contra legem. Podľa ich názoru nie je možné poukazovať na extenzívny výklad pojmu škoda, ktorý používa zákon č.381/2001 o PZP, a do jeho obsahu začleniť aj nemajetkovú ujmu upravenú v ustanovení § 11 a nasl. OZ, pričom zákonnosť takéhoto výkladu nie je možné odôvodňovať rozhodnutím v tzv. prípade Q., o ktorom v roku 2013 rozhodol Súdny dvor EÚ rozhodnutím C-22/12 z 24.10.2013. Odkázali pritom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to sp.zn.4Cdo/168/2009 zo dňa 20.4.2011 a sp.zn.3Cdo/301/2012 zo dňa 31.3.2016. Uviedli, že sa v plnom rozsahu stotožňujú s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom SR v citovaných rozhodnutiach a nad rámec ich obsahu pre účely zdôvodnenia nesprávnosti právneho názoru deklarovaného žalobcami ešte uviedli, že v prejednávanej veci neprihádza do úvahy podľa ich názoru priame uplatnenie smernice a ani aplikácia eurokonformného výkladu práva, z dôvodov, ktoré vo svojom vyjadrení podrobne špecifikovali. Podľa ich názoru jediným záväzným právnym predpisom, ktorý ustanovuje rozsah poistného krytia z PZP a na základe ktorého je možné v súdnej veci rozhodovať, je práve zákon č.381/2001 Z.z. o PZP, pričom zo všetkých uvedených právnych skutočností nie je v právomoci súdu v tejto veci rozhodnúť v rozpore s týmto záväzným právnym predpisom a ani nie je možné rozhodovať na základe aplikácie predmetných smerníc, z dôvodu ich nezáväznosti pre sporové strany a nie je možné ani zákon o PZP vykladať „eurokonformným spôsobom“. Eurokonformný výklad prichádza do úvahy len v prípade, ak želaný výklad (ten, ktorý bol v súlade so sekundárnym európskym právom) je možné dosiahnuť aplikáciou aspoň väčšiny druhov výkladu právnej normy, pričom k záveru, že nemajetková ujma je de lege lata krytá zákonom o povinnom zmluvnom poistení, nemožno dospieť vzhľadom na jednoznačný text zákona č.381/2001 Z.z. ani gramatickým výkladom, ani logickým výkladom, ani účelovým výkladom, ani systematickým výkladom a ani historickým výkladom, pričom svoju argumentáciu následne podrobnejšie vo svojom vyjadrení špecifikovali. Na záver ešte uviedli, že podľa ich názoru neobstojí ani argumentácia odvolávajúca sa na právny názor Ústavného súdu SR, napr. uznesenie č.k. III. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17.08.2016, keď v štruktúre súdnicstva nepatrí Ústavný súd medzi všeobecné súdy, nie je ďalším „odvolacím“ súdom, resp. opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, čo sám aj konštatuje vo svojich rozhodnutiach. Ústavný súd nemá podávať zjednocujúci (záväzný) výklad právnych noriem, okrem výkladu ústavy a ústavných zákonov, ak je vec sporná. Ústavný súd sa fakticky zaoberal v predmetných rozhodnutiach tým, či extenzívny výklad pojmu „škoda“ (použitého v zákone o PZP) vykonaný všeobecným súdom, t.j. so zahrnutím náhrady nemajetkovej ujmy do nárokov hradených z PZP, môže byť považovaný za arbitrárny, za prejav svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti. Majú za to, že ústavný súd nemal primárne ambíciu vyslovovať „správny“ výklad vnútroštátnej normy, ale konštatoval, že výklad uskutočnený všeobecným súdom nepovažuje za arbitrárny, za prejav svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti. Tým však „a contrario“ nemožno usudzovať, že iný výklad učený všeobecným súdom by ústavný súd považoval za arbitrárny, za prejav svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti. Zároveň poukázali na odlišné stanovisko ústavného sudcu N. Y. k rozhodnutiu II. senátu Ústavného súdu SR vo veci sp.zn. II. ÚS 847/2016. Podľa ich názoru je v danom spore potrebné postupovať v súlade s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu, keďže iný postup by podľa nich viedol k narušeniu právnej istoty účastníka konania, vzhľadom na rozloženie právomocí medzi všeobecnými súdmi a ústavným súdom. Zároveň poukázali na najaktuálnejšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 15.05.2017 sp.zn.8Cdo/219/2016, z ktorého má vyplývať, že Najvyšší súd SR sa v tomto rozhodnutí neodklonil od svojho pôvodného právneho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je krytá z PZP, a to ani po rozhodnutiach ústavného súdu a teda podľa nich je jeho judikatúra možné v uvažovanom smere považovať za ustálenú. S poukazom na všetky tieto skutočnosti vyjadrili názor, že pasívna legitímácia žalovanej v II.rade neprihádza do úvahy a preto žiadali žalobu žalobcov voči ním v celom rozsahu zamietnuť.

Ohľadne uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy uviedli, že zákon ustanovuje súdu povinnosť prihliadnúť na 2 hľadiská, a to tak, na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých porušeniu došlo. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti, s tým, že na strane poškodeného je potrebné skúmať tak intenzitu vzťahu žalobcov so zomretým, ako i vek zomrelého a pozostalých, tiež otázku hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe a prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Na strane zodpovednej osoby (pôvodcu zásahu) je potrebné skúmať postoj žalovanej v I.rade (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a pod.), dopad udalosti do duševnej sféry pôvodcu - fyzickej osoby, jeho majetkové pomery, ako i mieru zavinenia, eventuálne mieru spoluzavinenia usmrtenej osoby. Ohľadne dôkazov sa pripojili k návrhu žalobcov pripojiť súdny spis tunajšieho súdu sp.zn.4T/102/2017.

3. Dňa 03.09.2018 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalovanej v I.rade zo dňa 28.08.2018, ktorá prostredníctvom svojho právneho zástupcu okrem iného k veci uviedla, že si plne uvedomuje,

že v prejednávanej veci sa jedná o veľmi tragický prípad úmrtia mladého človeka, jej kamaráta, avšak i napriek tejto skutočnosti je potrebné pri požadovaní akejkoľvek náhrady postupovať v zmysle príslušných právnych predpisov. Potvrdila, že rozhodnutím súdu v trestnom konaní, ktoré je právoplatné a vykonateľné, bola uznaná za vinnú zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v trestnom rozkaze, ktorý je súčasťou žaloby. Nemožno pritom tvrdiť, že k predmetným skutkom nedošlo do zásahu do súkromného rodinného života dotknutých osôb, ktorými sú žalobcovia na jednej strane a ich nebohý rodinný príslušník na strane druhej. Charakter zásahu predznamenáva, že morálna satisfakcia postačujúca nie je, čím je vytvorený právny základ pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej zmyslom je uviesť do rovnováhy mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takejto ujmy. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú stanovené viaceré kritériá, z ktorých musí súd vychádzať a samotná závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch. Zmyslom zadosťučinenia nie je byť zábezpekou, zdrojom obživy, ani náhradou príjmu a logicky nemôže viesť k neprimeranému obohateniu. Keďže nateraz žalobcovia uplatnený nárok opierajú len o svoje tvrdenia, rozsah a okolnosti prípadného zásahu do osobnostných práv žalobcov je potrebné v konaní podrobne skúmať a tieto musia byť zo strany žalobcov riadne preukázané, preto navrhla, aby bolo v konaní vykonané dokazovanie prostredníctvom výsluchu svedkov na preukázanie skutočností tvrdených žalobcami ohľadom ich rodinného života. Z týchto dôvodov preto so žalobou nemôže súhlasiť. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu žalovanej v II.rade, táto je podľa jej názoru daná, keďže bola pre prípad škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poistená, preto akékoľvek preukázané právne nároky vzniknuté zo škodovej udalosti by mala namiesto nej hradiť žalovaná v II.rade.

4. Dňa 17.09.2018 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalobcov zo dňa 13.09.2018 k vyjadreniu žalovanej v II.rade, ktorí prostredníctvom svojho právneho zástupcu okrem iného uviedli, že argumentácia žalovanej v II.rade je v príkrom v rozpore s aktuálnou ustálenou rozhodovacou praxou slovenských súdov, ktoré po rozhodnutiach Ústavného súdu Slovenskej republiky, najmä I. ÚS 206/2015, III. ÚS 645/2015, III. ÚS 646/2015 a III. ÚS 664/2016-36, na náhradu nemajetkovej ujmy zavádzajú aj poisťovateľa, pokiaľ si poškodený uplatní svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči nemu, keď zákon č.381/2001 Z.z., § 15 ods. 1 zaviedol všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby tak, ako to poznajú všetky obdobné právne úpravy v Európe, preto si poškodený môže vybrať, či svoj nárok na náhradu škody uplatní voči škodcovi (poistenému) alebo voči poisťovateľovi, alebo voči obojom súčasne. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Podrobnú analýzu rozsudku C-22/12 Q., ako aj účinkov smerníc (priame, nepriame účinky), podáva vo svojom odôvodnení rozsudku č.k.19Co/219/2017 zo dňa 24.05.2018 Krajský súd Trenčín, keď jeho odôvodnenie je veľmi podrobné a vyvracia všetky argumenty z vyjadrenia žalovanej v II.rade, ohľadom výkladu účinkov smerníc a eurokonformného výkladu pojmu škoda. Okrem tohto súdneho rozhodnutia odkázali aj na rozsudok Krajského súdu Trenčín č.k.6Co/288/2017 z 08.06.2018, rozsudok Krajského súdu Nitra č.k.7Co/286/2017 z 21.06.2018 a tiež rozhodnutie Krajského súdu Prešov č.k.6Co/262/2016 z 19.12.2017 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k.16Co/148/2017 z 26.04.2018. Na základe uvedených dôvodov považujú žalobcovia za preukázané, že žalovaná v II.rade je pasívne legitimovaná v tomto konaní.

Pokiaľ ide o výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, uviedli, že ujma pre rodinných príslušníkov v podobe smrti ich milovaného syna / brata je nevyčísliteľná. Nebohý Y. A. bol najdôležitejším spojovacím a sceľovacím článkom v rodine, najmä z dôvodu, že všetci milovali jeho humor, keď vypäté situácie vždy vedel zmierniť a snažil sa ľudí rozosmievať a vnášal radosť do života. Takto ho vnímali nielen rodina, ale aj kamaráti, spolužiaci. Bol to človek, ktorého prítomnosť ľudia vyhľadávali pre jeho príjemnú a veselú povahu. Prítom Y. zomrel vo veku, kedy sa každému mladému človeku život len začína. Na preukázanie hlbokých a vrúcnych vzťahov žalobcov s nebohým Y. navrhli predvolať ako svedkov Y. H., Y. Q. a E. F.. Taktiež uviedli, že predložia do spisu aj zdravotnú dokumentáciu žalobkyne v I.rade, potom, čo ju budú mať kompletnú k dispozícii, keďže dotyčná sa momentálne nachádza v kúpeľoch.

5. Dňa 25.09.2018 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalobcov zo dňa 24.09.2018 k vyjadreniu žalovanej v I.rade, ktorí prostredníctvom svojho právneho zástupcu okrem iného uviedli, že správanie samotnej žalovanej v I.rade neprispelo k lepšiemu psychickému zvládnutiu smrti syna / brata žalobcov a k zmierneniu bolesti zo straty, pretože nebolo dôstojné a úprimné, s tým, že viac k tomu uvedú žalobcovia

pri svojom výsluchu, keď už v podanej žalobe navrhli ako dôkaz výsluch účastníkov. Pokiaľ ide o výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, uviedli tie isté skutočnosti, ako vo svojom vyjadrení zo dňa 13.09.2018.

6. Dňa 26.09.2018 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalovanej v II.rade zo dňa 24.09.2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach prezentuje rozdielne (opačné) právne názory k tej istej otázke, pričom neexistuje v tejto otázke rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ani nebolo žiadne z rozhodnutí publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR. Poukázali zároveň na článok 2 ods. 1 a 2 C.s.p., s tým, že považujú za legitímne ich očakávanie, že súd rozhodne v súlade s právnym názorom vyššej súdnej autority SR vzťahujúcim sa na spornú otázku.

7. Dňa 18.10.2018 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalovanej v I.rade zo dňa 17.10.2018, ktorá prostredníctvom svojho právneho zástupcu okrem iného uviedla, že odmieta, že by sa k žalobcom správala v súvislosti s úmrtím ich rodinného príslušníka necitlivo alebo neúprimne. Žalobcov bezprostredne po úmrtí kontaktovala, oslovila ich aj samostatným vlastnoručne písaným listom a žiadala ich o odpustenie. V tomto smere navrhla doplniť dokazovanie pripojením trestného spisu, kde sa nachádza aj predmetný list. Uviedla tiež, že každý deň cíti svoju zodpovednosť za to, čo sa stalo. Napriek vyššie uvedenému nemôže v tomto súdnom konaní uznať nároky žalobcov, a to ani sčasti, keďže voči žalovanej v II.rade je v postavení poisteného a tento osobitný vzťah jej neumožňuje konať tak, ako by cítila.

8. Dňa 14.11.2018 bolo na tunajší súd doručené podanie žalobcov zo dňa 13.11.2018, ktorí prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedli, že žalobkyňa v I.rade je zdravotnou sestrou na urgentnom príjme. Lekári, s ktorými pracuje na tomto oddelení jej v čase po tragickej smrti syna veľmi pomohli, najmä po psychickej stránke, kedy je podávali neurologiu na ukludnenie a upokojenie, pričom ho berie doteraz. V tom čase by to bez užívania upokojujúcich a utlmujúcich liekov nezvládla. Kolegovia a lekári z práce jej poskytovali psychologickú pomoc a pomáhajú jej dodnes.

Po úmrtí syna sa žalobkyňa v I.rade rapídne zvýšil krvný tlak a od toho času je liečená na arteriálnu hypertenziu a pravidelne berie liek Nebilet a Tenzimín. Žalobkyňa v I.rade sa tiež zvýšila hladina cukru a dostala cukrovku, je zdravotnou poisťovňou zaradená do dispenzárnej starostlivosti. Obe ochorenia, ktoré dovtedy nemala, majú podľa vyjadrenia lekárov, psychický pôvod.

Po nehode syna sa u žalobkyne v I.rade objavili silné bolesti žalúdka z nervozity, strachu, úzkosti, kedy jej kolegovia podávali infúzie s helicidom na prevenciu proti vredom a berie liek Nolpaza na žalúdočné vredy aj k dnešnému dňu. Tiež pociťovala nepríjemný silný tlak na hrudníku, kedy jej nezaberali na tzv. „dušnosť“ žiadne lieky, preto ju lekári poslali absolvovať vyšetrenia aj na endokrinológiu (vyšetrenie štítnej žľazy), ako aj na alergológiu. Nepotvrdilo sa ochorenie štítnej žľazy, ani alergie, tlak na hrudi súvisí s ťažkým prežívaním a spracovávaním smrti syna žalobkyne v I.rade.

Žalobkyňa v I.rade bola už pred úmrtím syna liečená na astmu, ktorá sa jej zhoršila v roku smrti syna v roku 2016 a pravidelne absolvuje liečenie v Tatranskej Kottline.

Od tragickej nehody syna má žalobkyňa v I.rade neustále zlý pocit, aby sa nikomu z jej rodiny už nič zlé nestalo. Deťom telefonuje vždy, keď počuje sanitku alebo vie, že niekam cestujú. Keď prídu ku nim do práce na urgent policajti alebo keď im nahlásia nehodu so zranenými, ako prvé obvoláva svojich blízkych, či sú všetci v poriadku. Keď jej nezodvihnú, je v strese a strachu, či sa niekomu niečo zlé nestalo a musí si dať Neurologiu na upokojenie.

Žalobkyňa v I.rade sa roztrasie aj vtedy, keď jej volá neznáme číslo, pretože sa bojí, že jej idú oznámiť zlé správy, tak ako tomu bolo pri smrti Y..

Psychická trauma u žalobkyne v I.rade zo smrti syna do dnešného dňa nepominula. Stále sa bolesť vracia práve pri takýchto situáciách, ktoré jej pripomínajú vtedajšie udalosti po nehode.

Žalobkyňa v I.rade si do auta nesadne s nikým iným len so svojim mužom, so synmi sa od nehody syna Y. neviezla. Do práce do Zvolena nechodí hlavnou cestou, ale bočnou cestou cez Senohrad, pretože sa bojí stretávať s väčším množstvom áut.

Samotní lekári žalobkyne v I.rade odporúčajú, aby zmenila zamestnanie, ktoré by pre ňu bolo menej psychicky zaťažujúce a nepripomínalo by jej všetky okolnosti podobné smrti jej syna. Žalobkyňa v I.rade sa aj z tohto dôvodu uchádzala o prácu v kúpeľoch Kováčová.

V prílohe tohto podania žalobcovia predložili lekárske správy týkajúce sa žalobkyne v I.rade. Zároveň žiadali, aby si súd ako dôkaz o návštevách žalovanej v I.rade vyžiadal od psychologičky PhDr. Emílie Gajdošovej správy zo sedení so žalovanou v I.rade a tiež doklady o zaevidovaní platieb v účtovníctve

za tieto sedenia, ak ich žalovaná v I.rade uhradza v hotovosti resp. na základe faktúry na účet alebo doklad o úhradách od zdravotnej poisťovne, ak tieto sedenia preplácala ako vykonané zdravotné úkony zdravotná poisťovňa. Zároveň v súvislosti s ospravedlnením žalovanej v I.rade na pojednávaní uviedli, že je zrejmé, že žalovaná v I.rade nechce byť so žalobcami konfrontovaná, pričom jej správanie a konanie po predmetnej nehode vôbec nenasvedčovalo tomu, že prežíva traumou a že navštevuje psychológa s poukazom na to u nich existuje pochybnosť o hodnovernosti predloženej psychologickému správou od PhDr. Gajdošovej vo vzťahu k žalovanej v I.rade.

9. Dňa 29.11.2018 bolo na tunajší súd doručené podanie žalovanej v I.rade zo dňa 06.11.2018, ktorá prostredníctvom svojho právneho zástupcu v súvislosti s pojednávaním zo dňa 21.11.2018 uviedla, že v prílohe predkladá komplexnejšiu správu od svojho psychológa a zároveň uviedla, že ospravedlňujúci list adresovaný žalobkyňi v I.rade bol písaný rukou a vzhľadom k tomu ho už nemá k dispozícii, s tým, že ho fotokópiu odovzdala policajtovi, ktorý dopravnú nehodu vyšetroval.

10. Súd nariadil v tejto veci pojednávanie na deň 21.11.2018, na ktorom súd vec meritórne prejednal a odročil na deň 16.01.2019, za účelom doplnenia dokazovania výsluchom svedkov navrhnutých žalobcami, poskytnutia lehoty právnenému zástupcovi žalovanej v I.rade na doplnenie dokazovania ohľadne ospravedlňujúceho listu jeho klientky, ako i preukázania rozsahu návštev jeho klientky u klinickej psychologičky. Následne súd vec meritórne prejednal na pojednávaní dňa 16.01.2019 a zároveň na tomto pojednávaní súd aj vo veci rozhodol.

11. Súd vykonal dokazovanie na predmetných pojednávaniach listinnými dôkazmi, ktoré vo fotokópiách predložili strany sporu a to: list z č.l.12, lekárske správy týkajúce sa žalobkyne v I.rade z č.l.17-22, písomnú komunikáciu medzi žalovanou v II.rade a firmou VOTUM, a.s. ohľadne výplaty poisťných plnení z titulu predmetnej dopravnej nehody z č.l.48-58, dotazník pre poškodeného žalovanej v II.rade z č.l.59, nahlásenie dopravnej nehody, ako poisťnej udalosti u žalovanej v II.rade z č.l.60-62, poisťku č.XXXXXXXXXX z č.l.63, poisťnú zmluvu z č.l.64 vrátane príloh z č.l.64-68, psychologickú správu PhDr. Gajdošovej z č.l.178, lekárske správy týkajúce sa žalobkyne v I.rade z č.l.188-198, psychologickú správu PhDr. Gajdošovej z č.l.219, list pedagógov adresovaný smútiacej rodine a list spolužiakov tiež adresovaný smútiacej rodine, oboznámil sa s obsahom pripojeného trestného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.4T/102/2017, tiež vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne v I.rade, žalobcu v II.rade, žalobcu v III.rade a žalovanej v I.rade, výsluchom svedkov Y. H., Y. Q. a E. F., a tiež sa oboznámil s prednesmi právnych zástupcov žalobcov a žalovanej v I.rade, ako i poverenej zamestnankyne žalovanej v II.rade, pričom zistil tento skutkový stav.

Z rozlúčkových listov spolužiakov nebohého Y. A., jeho pedagógov a žalobcu v III.rade súd okrem iného zistil, že v nich všetci opisovali veľmi kladný vzťah, ktorý k nemu mali, jeho pozitívne povahové vlastnosti, ako i vynikajúce študijné výsledky.

Z lekárskeho správ týkajúcej sa žalobkyne v I.rade súd okrem iného zistil, že v správe MUDr. Badinku zo dňa 28.04.2017 je ako diagnóza uvedená emočná labilita na organickom podklade, pričom jej bola predpísaná farmakologická liečba Neurol a Afonilum, tiež MUDr. Verešom dňa 04.01.2017 predpísaný liek Nolpaza a Neurol. Z potvrdenia zdravotnej poisťovne DÔVERA, a.s. zo dňa 07.02.2017 vyplýva, že žalobkyňa v I.rade bola od 30.01.2017 zaradená do dispenzárnej starostlivosti u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti interná a diabetologická ambulancia MUDr. Korčok, s.r.o.. Zo správ MUDr. Dariny Plížikovej, pneumoftizeológa vyplýva, že dotyčná má diagnostikovanú astmu a v tej súvislosti je predpisovaná farmakologická liečba. Tiež zo správ MUDr. Mariána Korčoka, diabetológa vyplýva, že žalobkyňa v I.rade má diagnostikovanú Diabetes mellitus druhého typu. Zo správ MUDr. Jána Melicha, internistu vyplýva, že žalobkyňa v I.rade má okrem iného diagnostikovanú aj art.hypertenziu I.stupňa a je tu uvádzaná aj farmakologická liečba. Z prepúšťacej správy Sanatória Tatranská Kotlina n.o. bolo zistené, že žalobkyňa v I.rade bola hospitalizovaná od 01.06. do 22.06.2016 v ich zariadení, s tým, že sa jednalo o opakovaný pobyt. Taktiež zo správy MUDr. Patrície Šimkovej, imunoalergológa vyplýva diagnostikovaná astma týkajúca sa žalobkyne v I.rade. Z prepúšťacej správy Sanatória Tatranská Kotlina n.o. týkajúcej sa žalobkyne v I.rade sú zistil, že bola v ich zariadení hospitalizovaná od 13.09.2018 do 04.10.2018.

Zo psychologických správ PhDr. Emílie Gajdošovej, klinického psychológa zo dňa 05.11.2018 a zo dňa 26.11.2018 súd zistil, že sa týkajú žalovanej v I.rade, kde v závere je konštatovaná posttraumatická stresová porucha s dominujúcimi pocitmi úzkosti a nespracovanými pocitmi viny. Začiatok psychologickéj intervencie je datovaný jej hospitalizáciou na neurologickom oddelení vo Zvolene po autohavárii v roku 2016. Následne psychoterapeutické sedenia v roku 2016 prebiehali podľa možnosti pacientky,

pričom obmedzenia súviseli s jej dlhodobou rehabilitáciou, kedy bývala fyzicky unavená, tiež prípravou na maturitu a sťahovanie sa mimo bydliska, keďže odmietla zmenu psychológa. V roku 2017 obmedzenia súviseli s jej tehotenstvom a popôrodným obdobím, pričom v krízových situáciách si vyžiadala konzultáciu a psychologickú podporu emailom alebo telefonicky. Bezprostredne po predmetnej autohavárii sa u pacientky jednalo o akútnu stresovú reakciu, kde išlo o súbeh vyrovnávania sa so stratou kamaráta, pocitov viny voči nemu a jeho rodine, strachom ako tieto okolnosti spracuje do budúcnosti, s traumatizáciou jej vlastnými zraneniami a otázkami súvisiacimi s jej schopnosťou pripraviť sa na maturitu. V ďalších mesiacoch sa hľadali krátkodobé cieľa a adaptácia na zmenu životných okolností. Prítomné sú masívne pocity bezradnosti, neistoty, pocity strachu z budúcnosti, obavy zo stretnutia známych ľudí, strach zo sociálneho odsúdenia. Napriek zmene prostredia, ktorej jej bolo doporučené, sa stav upravoval neuspokojivo, k zlepšeniu psychického stavu došlo v dobe tehotenstva a po narodení dieťaťa. Tiež je konštatované, že oproti obdobiu pred autohaváriou sa narušila sebaistota, schopnosť prežívať radosť, rýchlo sa rozruší, uzatvára sa do seba, narušený vzťah k sebe, oslabené ašpirácie a výkonový potenciál. Stále nie sú spracované pocity viny spojené s masívnou úzkosťou. Je možné hovoriť o nepriaznivých zmenách osobnosti. Psychologičkou nedoporučené, aby pacientka vystupovala pred súdom resp. podrobila sa konfrontáciám.

Z poisťky č.8019002164 a poisťnej zmluvy - poistenie vozidiel Moje Auto vrátane príloh súd okrem iného zistil, že bolo uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Peugeot 306, ev.č. V. medzi žalovanou v II.rade ako poisťovateľom a Y. L. ako poisťníkom od 05.11.2014.

Z prepisu nahlásenia škodovej udalosti súd zistil, že dňa 29.04.2016 bola táto udalosť nahlásená u žalovanej v II.rade, a to telefonicky Y.C. L. ako poisteným z poisťnej zmluvy č.XXXXXXXXXX - povinné zmluvné poistenie, s tým, že sú tu podrobne uvedené skutočnosti týkajúce sa predmetnej dopravnej nehody.

Z dotazníka pre poškodeného (škoda na zdraví) žalovanej v II.rade z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zo dňa 29.07.2016 súd zistil, že bol vyplnený žalobkyňou v I.rade, pričom sú tu podrobne uvedené skutočnosti týkajúce sa predmetnej dopravnej nehody. Na dotazníku sa nachádza došlá pečiatka žalovanej v II.rade s dátumom 12.08.2016. Z písomnej komunikácie prebiehajúcej medzi žalovanou v II.rade a firmou VOTUM, a.s. súd okrem iného zistil, že predmetná firma, na základe plnomocenstva zo dňa 29.07.2016 udelené im žalobkyňou v I.rade, uplatnila voči žalovanej v II.rade nárok na poistné plnenie za náhradu nákladov pri usmrtení v zmysle § 15 ods. 1 zákona č.381/2001 Z.z., a to z titulu náhrady škody za pohrebné náklady vo výške 1.637,60 € v súvislosti s dopravnou nehodou motorového vozidla EČV: V., ktoré malo uzavreté poistenie PZP v ich poisťovni. Následne bola uplatnená aj náhrada škody za pohrebné náklady, zhotovenie náhrobného pomníka vo výške 1.067,- €. Tieto čiastky boli podrobne špecifikované a tiež preukázaná ich úhrada zo strany žalobkyne v I.rade. Žalovaná v II.rade oznámila, že z PZP ich poisteného poukážu náhradu škody za pohrebné náklady vo výške 1.246,34 €, keď od uplatnenej čiastky 1.637,60 € bola odpočítaná štátna dávka - príspevok na pohreb vo výške 79,67 € a tiež odpočítaných 20 % z titulu spoluviny za nepripútanie bezpečnostným pásom v čase nehody. Následne bolo žalovanou v II.rade oznámené, že bude z PZP ich poisteného poukázaná náhrada škody za pohrebné náklady - pomník vo výške 531,10 € s odkazom na § 2 ods. 2 nariadenia vlády č.87/1995 Z.z., v zmysle ktorého sa náklady na zriadenie pomníka uhrádzajú do výšky 663,88 €, s tým, že vo výpočte náhrady škody zohľadnili spoluvinu 20 %, z dôvodu nepripútania sa bezpečnostným pásom. Následne žalovaná v II.rade oznámila, že poukážu náhradu škody za pohrebné náklady - doplatok spoluviny 20 % vo výške 355,49 € a tiež doplatok vo výške 88,88 €.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.4T/102/2017 súd okrem iného zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté trestným rozkazom sp.zn.4T/102/2017-414 zo dňa 20.05.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.07.2017, ktorým bolo rozhodnuté o tom, že obvinená K. L., nar. XX.XX.XXXX je vinná, že dňa 27.04.2016 v čase o 06.20 hod. na ceste I/66 v km 64,9 viedla ako vodička osobné motorové vozidlo továrenskej značky Peugeot 306, ev.č. V. v smere na Zvolen, pričom neprispôbením rýchlosti jazdy svojím schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať po uskutočnenom predchádzaní nezisteného vozidla v mieste, kde to je zakázané vodorovnou dopravnou značkou - pozdĺžnou súvislou čiarou sa pri prejazde ľavotočivej zákruty dostala do bočného šmyku a prešla do protismerného pruhu, kde ľavou bočnou stranou vozidla narazila do súpravy ťahača s návesom, po tomto náraze sa jej vozidlo dostalo do rotácie a narazilo do ľavej bočnej strany osobného motorového vozidla Nissan Xtrail, čím ako vodička porušila dôležitú povinnosť uloženú v ustanoveniach § 15 ods. 5 písm. b), c) a § 16 ods. 1 zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, pričom okrem iného spolujazdcovi Y. A., nar. 13.09.1996 spôsobila

zranenia - úrazovo-krvácavý šok s pridruženým poranením viacerých orgánov - polytraumu, ktorým na mieste dopravnej nehody v čase o 06.40 hod. podľahol, teda inému z nedbanlivosti spôsobila smrť a taký čin spáchala závažnejším spôsobom konania, porušením dôležitej povinnosti uloženej jej podľa zákona, čím spáchala prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a za to bola odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov s podmieneným odkladom a bol jej uložený probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe, skúšobná doba bola určená vo výmere 60 mesiacov. Okrem toho bol jej uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na 72 mesiacov. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd odkázal poškodených vrátane žalobkyne v I.rade, žalobcu v II.rade a žalobcu v III.rade s nárokom na náhradu škody na civilný proces. Proti tomuto trestnému rozkazu bol obvinenou podaný odpor dňa 27.06.2017, a to v celom rozsahu, ktorý bol následne dňa 13.07.2017 vzatý späť. Súčasťou tohto trestného spisu je aj vyšetrovací spis OR PZ, odbor kriminálnej polície vo Zvolene, ČVS: ORP-745/1-VYS-ZV-2016. Súčasťou tohto vyšetrovacieho spisu je tiež znalecký posudok č.355/2016, vypracovaný znaleckou organizáciou Znalex, s.r.o., pričom predmetom tohto znaleckého posudku malo byť vykonanie analýzy nehodového deja so zameraním sa na stanovenie priebehu predmetnej dopravnej nehody a posúdenie možnosti jej zabránenia. Okrem iného v odpovedi na otázku č.2 je znalcom uvedené, že na vznik bočného šmyku vozidla Peugeot 306 mali vplyv nasledujúce faktory: mokrá vozovka, rozdielny typ a opotrebovanie pneumatík na zadnej náprave, nesprávna korekcia rýchleho bočného premiestnenia, zmena ťažiska nepripútanej posádky vzadu. Váhu týchto faktorov nie je možné stanoviť. Každý z týchto faktorov mohol spôsobiť vznik dopravnej nehody samostatne, ale pravdepodobnou príčinou dopravnej nehody bola ich kombinácia. Vodička vozidla Peugeot 306 mohla zabrániť dopravnej nehode, ak by úkon predchádzania, vzhľadom na dopravné značenie a dopravnú situáciu úkon predchádzania nevykonala. Súčasťou tohto vyšetrovacieho spisu je aj znalecký posudok č.10/2016 MUDr. Tuharského, č.7/2016 MUDr. Kutiša vo veci súdnej pitvy nebohého Y. A., v ktorom okrem iného na strane 16 tohto znaleckého posudku je konštatované, že pri vonkajšej, ani vnútornej obhliadke neboli zistené také poranenia, či zmeny na odevy, ktoré by svedčili preto, že zosnulý bol v čase nehody pripútaný bezpečnostným pásom.

Z výsluchu žalobkyne v I.rade na pojednávaní súd okrem iného zistil, že na začiatku výsluchu plakala a následne uviedla, že mala rada všetkých troch synov, ale tento bol iskrou rodiny. Aj jeho pani profesorka jej povedala, že sa také dieťa málokedy narodí. Je veriacou, ale stále hľadá vysvetlenie, prečo sa to stalo. V podstate až po smrti si začali naplno uvedomovať, čo všetko pre nich Y. znamenal. So všetkými dobre vychádzal, so spolužiakmi, s bratmi. Ich 90-ročná starká vždy ožila, keď ju prišiel Y. potešiť. Nikdy s ním neboli žiadne problémy a keď napr. pred piatimi rokmi zomrel ich otec, tak sa s ním o tom veľa rozprávala, on ju utešoval, že všetko bude nakoniec dobré. Aj v rámci širšej rodiny mal veľmi dobré vzťahy napr. so sesternicami, ktoré to tiež zle znášajú. Jej zdravotný stav sa tiež zhoršil po tomto a dúfala, že čas to nejako zahojí, ale stále to neprebolieva. Celé sa to navyše udialo v deň jej narodenín, s tým, že ešte predtým hovoril, že jej chce upiecť tortu. V deň, keď sa to stalo, sa jej život zrútil. Každá mama sa o deti vždy bojí, tak to bolo aj u nej, ale ani si len nevedela predstaviť, aké ťažké to je, keď človek príde o dieťa a môže to pochopiť len ten, čo to prežil. Táto udalosť mala na ňu vplyv, aj čo sa týka jej zamestnania, keďže pracuje na záchranke a vozia tam prípady z takýchto autohavárií, s tým, že keď počuje húkať záchranku alebo prídu policajti, tak sa stále bojí, že sa niečo zlé stalo a obáva sa o svojich blízkych. Chcela preto zmeniť aj prácu, absolvovala konkurz do liečebného ústavu na Kováčovej, ale nakoniec tam nemohla nastúpiť, z dôvodu, že ju bezprostredne potom čakala gynekologická operácia a tiež dlhodobé plánované liečenie. Uviedla, že psychiatra nenavštevuje resp. psychológa, pomáhajú jej s tým vyrovnať sa manžel, kolegovia v práci, ktorí sú lekári a tiež chodí do kostola. Uviedla, že v čase, keď sa to stalo, tak synovia, ktorí už boli dospelí, žili spolu v jednom byte a ona s manželom v druhom, s tým, že im tam ale dennodenne chodila starať sa o domácnosť, prať, uvariť, nakúpiť a pod., hoci jej s tým pomáhali aj deti. Byty sú od seba cca 7 km. Syn v tom čase študoval na strednej škole. Po tejto udalosti ona nie je schopná okrem manžela sadnúť si s nikým do auta a tiež nie je schopná ísť tou istou cestou, kde sa to stalo. Radšej to obchádza a vstáva aj o hodinu skôr, keďže je to cesta, ktorou chodila do práce. Na otázku svojej právnej zástupkyne uviedla, že so žalovanou v I.rade sa stretla asi mesiac po pohrebe na zádušnej omši, prišla sa jej aj so svojou mamou ospravedlniť, s tým, že ona jej vtedy vyčítala, prečo išla tak rýchlo. V tej súvislosti povedala, že ani ona si nedovolí jazdiť tak rýchlo, hoci má 20 rokov vodičský, na čo jej mama žalovanej v I.rade povedala, že „ty jazdiš tak a my tak“, čo ju zamrzelo a odišla. Oni sú vlastne s mamou žalovanej v I.rade kolegyne a za paradox označila, že ona sa jej prestala zdraviť, s tým, že od kolegyň sa dozvedela, že matka žalovanej v I.rade to zľahčovala, že nedostane trest, ospravedlňujúci list, čo jej dcéra napísala, napísala lebo jej to kázali spraviť a tiež si myslela, že sa v nej niečo pohne a bude to ťažko znášať, napr. bude mať aj problémy s maturitou, ale v podstate

to ona bez väčších problémov prekonala. V tom ospravedlňujúcom liste dotyčná opisovala svoj vzťah s Miškom, aký on bol skvelý, ale ona očakávala skôr nejakú žiadosť o odpustenie, za to čo sa stalo, ale to z toho nebolo cítiť. Na otázky poverenej zamestnankyne žalovanej v II.rade žalobkyňa uviedla, že v čase nehody mal syn 19 rokov, navštevoval Strednú hotelovú školu vo Zvolene, jednalo sa o 5-ročné štúdium, s tým, že jemu zle vychádzali roky, takže maturovať mal až ďalší rok. Do školy chodieval autobusom. Keď ona mala dennú, tak ho vozila aj s kamarátmi a potom sa dozvedela, že občas ho viezla aj dotyčná, s tým, že ona sa na to hnevila, hovorila mu, že nie je to skúsená vodička, ale bolo ťažké ho každý deň ustriehnuť. Čo sa týka finančných otázok, od 18.rokov poberal po otcovi sirotské, tak mu zriadila účet, aby sa s tým naučil hospodáriť, to bolo vo výške 170,- € mesačne. Byt im platila ona a z tohto si on platil, čo potreboval. Keď synovia zarábali, tak prispievali aj na byt, ale keď študovali, tak to mali pre svoje potreby. Na otázku, či neuvažovala o návšteve psychológa alebo psychiatra, uviedla, že najprv si v práci zobrala len dovolenku, nevedela si predstaviť, či bude schopná vôbec nastúpiť naspäť, ale asi po týždni po pohrebe išla znovu do práce, keďže sú tam veľmi dobrý kolektív a oni ju veľmi podržali. Hovorili jej, aby hlavne nezostala doma, že jej budú vychádzať aj v ústrety, napr. s výmenou služieb. Pomáhal jej aj manžel sa s tým vyrovnáť a tiež na liečení, ktoré mala v júni v tom roku, sa jej hrozne zvýšil tlak, ktorý jej nevedeli ani zmerať. Doktor zisťoval, čo sa stalo a vyplynulo, že to určite súvisí s tými psychickými problémami, ktoré vtedy mala. Vefa sa rozprávali aj s tým doktorom o posmrtnom živote, nosil jej knihy o tom a doteraz je jeho pacientkou. V súvislosti s výsluchom žalobcu v II.rade ešte žalobkyňa v I.rade uviedla, že v tom byte, kde žili synovia sú ešte stále Y. veci, lebo ona nie je schopná to vypratať, lebo z tých jeho vecí stále cíti jeho vôňu, parfém a vtedy má pocit, že je pri nej.

Z výsluchu žalobcu v II.rade súd okrem iného zistil, že s bratom mali výborný vzťah, bol to jeho najlepší kamarát a najbližší človek. On bol od neho síce o 7 rokov starší a bol takým jeho veľkým bratom. Keď sa rodičom nedalo, tak chodil poňho aj do škôlky. Časom sa puto medzi nimi zosilňovalo, mali spoločných kamarátov, záujmy, bol na neho hrdý, ako reprezentoval školu, aj mnohým vo veciach radil, chodili napr. spolu hrať hokej, tiež boli fanúšikmi športu, chodili na výlety na motorkách, počúvali rovnakú hudbu, plánovali ísť do Belgicka na hudobný festival a tiež mali spoločný sen, že keď doštuduje, tak si spolu otvoria kaviareň alebo reštauráciu. Často chodili spolu do hôr, na turistiku, na snowboard. On bol istý čas v zahraničí a podľa neho to on vtedy aj zle znášal a keď sa vrátil, tak boli spolu dennodenne a trávili spolu každú voľnú chvíľu. V tom čase žili s bratom v spoločnom byte. Jemu osobne sa žalovaná v I.rade nikdy neospravedlnila. Nejaké týždne, mesiace po nehode užíval lieky na upokojenie Diazepam a pod., s tým, že on pracuje ako záchranár, takže mal k tomu prístup, ale stalo sa mu, že raz zaspal do roboty kvôli tomu, že mal v sebe väčšiu dávku liekov a tak sa rozhodol, že takto to už ďalej nemôže ísť a teraz už lieky neužíva žiadne. Psychológa, ani psychiatra nenavštevoval. Po smrti brata sa mu život zmenil radikálne. Úplne u neho vymizla radosť zo života. Snaží sa čo najviac robiť, aby na to trochu zabudol. Pomáhajú mu kolegovia, kamaráti sa s tým vysporiadať, ale keď príde večer a zostane sám doma, tak si stále hovorí, prečo sa to muselo stať, aké by to bolo, keby sa to nestalo. Aj kamaráti mu hovoria, že máva často zmeny nálad, pociťuje depresívne stavy. Snaží sa ísť si zacvičiť, aby nad tým chvíľu nerozmýšľal, ale je to ťažké. Asi mal ísť vtedy za psychológom, ale vtedy mu to nenapadlo, vtedy sa len snažil prežiť každý ďalší deň. On už v tom byte nežije, žije asi rok v Banskej Bystrici, kde si kúpil vlastný byt, s tým, že on do toho bytu nerád chodí, lebo sú tam stále Y. veci, čo on zle znáša. Keď sú s mamou, tak vždy Y. spomenú, ale každý z nich to prežíva sám. On rodinu ešte nemá, žije sám, je slobodný. Okrem práce, ktorú má na operačnom stredisku záchrannej služby na plný úväzok, tak na čiastočný úväzok pracuje ešte vo výjazdovej záchrannej službe FALK, s.r.o.. V čase nehody robil v ADOSE, čo bola domáca starostlivosť, to bolo v Krupine, a potom neskôr pracoval na urgentnom príjme v Banskej Bystrici. S bratom zvykli spolu variť, chodili na výlety, teraz už nemôže s ním robiť nič, ani ísť nikam. Na tom urgentnom príjme začal robiť 1.6.2016 a od júna 2018 je na tom operačnom stredisku záchrannej služby. Brat mu nejako finančne neprispieval, skôr on jemu, keďže bol od neho o viac rokov starší, mal k nemu taký otcovský vzťah a keď napr. išli na výlet, tak mu niečo zaplatil, aj keď on s tým nebol stotožnený. S bratom žil v spoločnej domácnosti od narodenia, okrem toho roku a pol, čo on bol v cudzine. V auguste 2015 sa zo zahraničia vrátil a odvtedy už bývali v byte sami. Brat reprezentoval školu v rámci gastronómie, na súťažiach sa umiestňoval na popredných miestach.

Z výsluchu žalobcu v III.rade na pojednávaní súd okrem iného zistil, že brat bol od neho mladší o 3 roky a on mal vždy pocit, že by mal naňho dávať pozor. Táto situácia je pre neho ťažko znesiteľná. Tiež mali spoločných kamarátov, lebo jeho spolužiaci zo základnej išli k nim študovať na zdravotnú školu a keďže po otcovi zdedili chatu, tak tam organizovali spoločné grilovačky a rovnako ich spájali aj spoločné rybačky. Vždy sa mu mohol so všetkým zdôveriť. Od narodenia mali spoločnú izbu, aj potom v tom byte, kde spolu bývali. Každý večer sa spolu rozprávali, čo prežili, čo robili. Nebolo dňa, že by si nepovedali na konci dobrú noc. Po nehode nechcel tie veci nejako riešiť, ale dostali sa mu do uší nejaké informácie,

aj od iných účastníkov tej nehody a tak si začal dávať veci do súvisu ako sa čo a prečo stalo. Tí ostatní, čo boli v aute mu hovorili, že vodička ich neposlúchla, keď jej hovorili, aby spomalila, že ich hádže. Kohokoľvek stretne, tak vždy o Y. povie len dobré, aj od spolužiakov vie, že s ním boli veľmi spokojní, aj keď boli na praxi v Nemecku a že keď tam znovu išli, tak tam mali jeho fotku a podľa neho keby aspoň jeden z tých faktorov sa tam neporušil, ktorý tam bol, tak sa to mohlo skončiť menej tragicky, lebo ľudia hovorili, že už 2 týždne pred nehodou ju policajti upozorňovali, že má veľmi zjazdené pneumatiky. Na otázku jeho právnej zástupkyne, aby sa vyjadril, či sa mu nejakým spôsobom zmenil po smrti brata život, uviedol, že po strednej škole pracoval na neurologickom oddelení asi rok alebo dva a potom nadobudol pocit, že sa chce niekam posunúť, tak išiel študovať na vysokú školu v septembri 2015. Keď sa to stalo, hovoril si, že školský rok ešte dokončí, ale stávalo sa mu, že keď sa mal presúvať v Bratislave na nejaké iné pracovisko, tak zabudol vystúpiť, zatúlal sa, lebo bol myšlienkami inde. Na odporúčanie pedagógov prerušil štúdium, ale po tom roku už nemal záujem to dokončiť, keď mal pocit, že by mal vyštudovať a pomáhať niekomu, hoci vlastnému bratovi nemohol pomôcť, čo označil za najväčšie sklamanie vo svojom živote. Uviedol, že žalovaná v I.rade sa mu osobne neospravedlnila, aj keď sa raz stretli na pošte a jej brat ho opakovane fyzicky napadol. S bratom v tom byte býval vlastne odvtedy, ako ho im mamina kúpila vo februári asi roku 2010, bolo to v čase, keď bol starší brat odcestovaný a tak mali s Y. na sebe ešte viac času a vybudovali si bližší vzťah. Aj v čase keď študoval v Bratislave, tak každý víkend chodil domov. V čase bratovej smrti tam v byte bývali všetci traja bratia. Zamestnanie zmenil v októbri 2016, kedy začal pracovať v tej firme Lind Mobler, ktorá vyrába čalúnený nábytok. Psychiatra, ani psychológa nevyhľadal, len večer, keď prišiel vtedy z Bratislavy domov, tak volal tiesňovú linku, lebo sa cítil zle, bál sa aj o ostatných, dali im nejaké venózne lieky na upokojenie a potom na ďalší deň na perorálne užitie. S týmto celým sa mu nejakým spôsobom pomáha vysporiadať aj priateľka, ktorá je vyštudovaná psychologička. Najviac mu pomáha to, keď je v práci, kde je platený od úkolu a nemá čas nad iným rozmýšľať. Aj keď je priateľka v sobotu v robote, tak sa snaží zobrať všetky nadčasy, aby nebol sám. Čas teraz trávi na tej chate, čo majú spolu s bratmi. S priateľkou nežijú v spoločnom byte, len sa navštevujú. Z výsluchu žalovanej na pojednávaní súd okrem iného zistil, že v prvom rade vyjadrila úprimnú sústrasť pozostalej rodine, s tým, že jej je úprimne ľúto, čo sa stalo a dala by všetko za to, aby sa to nikdy nestalo. Keď sa prebrala v nemocnici a povedali jej, čo sa stalo, tak si nevedela predstaviť svoj ďalší život. Začala navštevovať psychológa, ale doteraz má stavy úzkosti a depresie. Y. bol jej kamarát, chodili spolu do školy, vonku, pripravovali sa spolu na súťaže a jednu aj vyhrali. Jeho mame sa ospravedlnila listom, ale keďže ho písala rukou, tak už ho nemá. Písala jej tam, aký to bol dobrý človek, srdečný, zábavný a že by dala všetko za to, aby sa to nestalo. Keď bola za neho omša v kostole v Badíne, tak sa bola s maminou znovu ospravedlniť, bolo to pre ňu strašne ťažké, povedala jej nepekne veci, aj čo ľudia povedali a ona to ťažko znášala. Psychologička jej hovorila, že tam nemala vôbec ísť a do budúcnosti sa má takýchto stretnutí vyvarovať, lebo to nikomu nepomôže. Bolo jej nepríjemné chodiť medzi ľuďmi aj v rámci rodiny. Nevie, či sa s tým niekedy vôbec vyrovná. Aj keď jej manžel nesúhlasil, odsťahovali sa do Malaciek. Výsluch žalovanej bol prerušovaný jej plačom. Uviedla, že si nepamätá, že by sa stretla s chlapcami (žalobcom v II. a žalobcom v III.rade). Psychologička ju v nemocnici navštívila asi 3-4 krát a potom ona k nej chodila asi raz za mesiac. Keď ostala tehotná, bolo to už komplikovanejšie, väčšinou to riešili cez emaily. S manželom sa poznala už dávnejšie predtým a zobrali sa asi rok po nehode. Vydávala sa už tehotná. Zmaturovala v riadnom termíne, čo bolo asi 2 mesiace po nehode, s tým, že jej vyhovelí, aby po nehode už nemusela chodiť do školy a išla len na maturitu. Keďže mala ešte zdravotné problémy, popraskané stavce, tak maturovala v stojí, ale nakoľko sa učila priebežne, tak maturita pre ňu nebola nijaký problém. V deň tej nehody normálne vstala, nachystala sa do školy, cestou vyzdvihla jedného kamaráta v Dolnom Badíne, ďalšieho v Krupine a ešte potom Y. na Rínku. Cestu absolvovala pravidelne, s tým, že predtým žiadne porušenie dopravných predpisov nemala. Ona sa potom ospravedlnila aj tým ďalším kamarátom, s tým, že to nebolo tiež príjemné stretnutie. Presťahovali sa len pred týždňom. V súčasnosti má príjem len z rodičovského príspevku, čo je približne 200,-€, takže keby aj chcela, tú sumu teraz nemá ako uhradiť.

Z výsluchu svedka Y. H. súd okrem iného zistil, že je manželom žalobkyne v I.rade a keďže spolu žijú, tak vie, že to veľmi ťažko prežívala a stále prežíva. Asi si to dokáže predstaviť len ten, kto to sám zažije. Ani on sa úplne do tých pocitov nevie vžiť, ale vie ako to na ňu dopadá. Zvykla brať aj nejaké tabletky na upokojenie, ale nie nejakú veľa. Začala mať po tejto udalosti zdravotné problémy, prejavila sa u nej cukrovka, vrátila sa jej astma. Bojí sa odvtedy šoférovať a má neustály strach o deti, keď napr. v rádiu počuje, že sa niečo stalo, tak im hneď telefonuje. Vie, že aj synovia žalobkyne v I.rade to ťažko zvládali, uzavreli sa do seba, jeden skončil so školou a druhý sa radšej odsťahoval z tadiaľ, aby mu to všetko nepripomínalo, keďže ako súrodenci mali medzi sebou veľmi blízke vzťahy. Oni sú so žalobkyňou v I.rade manželmi 3 roky, pričom čo on vie, Y. bol veľmi dobrý chlapec, obľúbený, všetci ho mali radi.

Manželka bola šťastná, že naňho počúvala len chválu a aj spolu mali veľmi dobrý vzťah, rovnako ako aj s bratmi. S tým starším mal aj plány do budúcnosti. Manželka synov, teda aj Y. navštevovala dennodenne, aj keď bývala s ním, ale chodila tam variť, s nákupmi, pomáhala prať, upratovať. V podstate vzťah bol úplne bezkonfliktný a každý deň si minimálne volali. Vefa matiek by túžilo mať také dieťa. V ten deň, keď sa to stalo, mu manželka volala do práce, bolo vôbec ťažké uveriť, že sa to naozaj stalo a rovnako je ťažké slovami opísať tie pocity. Bol to jednoducho veľký smútok, veľká rana. Napriek tomu, že jej to zakázal, tak pozerala video z toho kamióna, asi sa chcela utvrdiť, že sa to naozaj stalo, lebo tomu nechcela uveriť. Vtedy stále len plakala a on by nikomu neželal niečo také zažiť. Po nehode sa rodinné vzťahy veľmi zmenili. Y. bol spojovateľom celej rodiny, čo vyplývalo z jeho povahy. V celej rodine to všetci zle stále prežívajú, aj manželka má stále tabletky pri sebe na upokojenie. Aj jej lekár sa vyjadril, že tá astma má psychický pôvod. Ona sa síce snaží nezaťažovať ostatných ľudí v okolí, s tým čo prežíva, ale vidno to na nej, že to zle znáša. Stále si kladie otázku, prečo práve on a čo by bolo, keby sa to nestalo, čo by teraz robil. V tom ospravedlňujúcom liste, čo poslala žalovaná v I.rade nebola prejavovaná žiadna ľútosť, nežiadala žiadne odpustenie. Keď jej rodičia boli u nich na návšteve, bola to len taká zdvorilostná návšteva. Nebolo tam cítiť žiaden náznak pokory, nepýtali sa, či môžu s niečím pomôcť. Žalovaná prišla za ženou aj po omši, bolo na nej vidno, že je smutná, bola tam so svojou matkou, ale keď jej manželka hovorila, že ona jazdí príliš tuho, tak tá jej na to povedala, že každý chodí ako vie. Manželka nebývala so synmi v jednej domácnosti odvtedy, ako sa za neho vydala, ale ako spomínal dennodenne sa navštevovali a ona sa o nich plnohodnotne starala. Všetci synovia boli samostatní, aj Y., zvyknutí na to, že manželka robievala aj na zmeny, takže do istej miery sa vedeli o seba postarať. Na otázku, či mal Y. aj nejaké zlé vlastnosti, uviedol, že o nijakých nevie. Na otázku uviedol, že mali svadbu 13.6. asi v roku 2014, ale ako chlap si tie dátumy nepamätá. S manželkou sa pozná už od základnej školy, kde boli spolužiakmi. Stretávať sa začali po stretnutí, ktoré mali po 30.rokoch po skončení základnej školy, možno to bolo rok pred svadbou. V čase, keď sa on s ňou začal stretávať, resp. v čase, keď jej bývalý manžel zomrel, už neboli manželmi (na ozrejmienie situácie žalobca v III.rade uviedol, že jeho mama sa s otcom rozvedli v auguste 2010 a jemu sa úraz stal v októbri 2012 a vo februári 2013 na následky toho úrazu podľahol, v čase rozvodu už s nimi otec nežil v spoločnej domácnosti a potom sa oni s ním už kontaktovali, len keď riešili výživné od neho). Aj on sa so synmi manželky navštevoval asi tak 1-2 krát do týždňa, buď išli oni so ženou k ním do toho bytu a tam sa stretli, ale stávalo sa, že oni boli v robote resp. v škole, prípadne oni chodili občas k ním. Na otázku súdu, či a ak áno, akým spôsobom sa zmenili povahové vlastnosti jeho manželky po nehode resp. aké je to bežné spolužitie, uviedol, že na nej vidno, že sa nevie už tešiť z vecí, ktoré by ju niekedy rozveselili alebo urobili jej radosť, tak to nevie tak prežívať, neusmieva sa, určite to na nej zanechalo stopy. Tiež po tej nehode ona povedala, že už narodeniny nechce nikdy oslavovať, keďže k tej tragédii došlo práve v ten deň. Rovnako, keď sú Vianoce alebo sviatok všetkých svätých, tak to na toho človeka najviac doľahne a najviac si to uvedomuje a prežíva. Z výsluchu svedka Y. Q. súd okrem iného zistil, že žalobkyňa v I.rade je jeho sestra a Y. bol jeho synovec. Bola to strašná tragédia, pre všetkých to bolo o to ťažšie, že zomrel 20.ročný chlapec, plný ideálov, ktorý mal život pred sebou a to bez vlastnej viny, čo na všetkých zanechalo hlbokú jazvu. Michal bol bezproblémový chlapec, nemal žiadnych nepriateľov, od všetkých na neho počul len chvály, bol taký súdržný aj v rámci rodiny, aj v rámci kamarátov, vždy veselý, riešil konflikty, nikdy ho nevidel nahnevaného, alebo že by sa na niečo sťažoval. Aj bratov vedel udobriť, keď sa náhodou pohádali. Aj vzťah s mamou mal veľmi dobrý, mal ju veľmi rád, napr. v nedeľu pred tou nehodou varili u nich guláš a sestra mala mať narodeniny, tak sa ho spýtal, že čo ide mame kúpiť a on povedal, že jej ide piecť tortu, čo bolo také dojemné, keď 19.ročný chlapec sa takto vyjadrí vo vzťahu k mame. Po tej nehode sa všetko zmenilo. Najstarší brat R. mal plány zostať žiť v Krupine a potom sa presťahoval do Bystrice, kde si aj našiel robotu a celkovo na tú Krupinu ako keby zanevrel, lebo tam mal spoločné plány s bratom. V tom byte ani nemôže byť, lebo mu tam všetko Y. pripomína. So sestrou tiež býva menej, stretávajú sa hlavne cez sviatky a nechce sa jej priamo pýtať na túto tému, lebo vidí na nej, že je stále zarmútená. Je to už iný človek. Keď ešte riešili veci okolo pohrebu a malo sa niečo rozhodnúť, tak na to strašne zle reagovala. Tak jej to nechce pripomínať, preto priamo od nej nevie ako sa cíti, ale vidí na nej, že to nie je dobré. S bratmi mali dobrý vzťah, boli na seba naviazaní, mali spoločné záujmy, spoločné témy. Aj jemu chodievali pomáhať alebo spolu všetci niekam išli. Y. bol ako keby také oko na reťazi, čo to držalo pokope a teraz ako keby sa to všetko začalo rozpadávať. Aj sa častejšie predtým ako rodina stretávali, bývala tam taká pohoda. Aj on chodil s Y., aj s Y. napr. na kickbox do Nitry pozrieť na zápasy alebo sa stretli pri robote. Keď sa vrátil H. z cudziny, tak tiež chodil s nimi. Y. mal vzťah s mamou dobrý, aj potom čo sa vydala, raz sa s ním aj rozprával na túto tému a vtedy mu hovoril, že je šťastný, že ich všetkých má a že sa mama o nich stále stará, aj keď sú už dospelí, samostatní, ale páčilo sa mu, že k nim chodievala, lebo že predtým sa bál, keď sa išla vydávať, či to nebude mať vplyv na ich vzťah, ale bol rád, že sa tak nestalo. To, čo

sa stalo, sa dozvedel prvý, lebo mu volal kamarát od hasičov, vedel, že sa musí držať, zvládnuť to, že ich bude čakať kopa vybavovačiek, ale najťažšie bolo ísť sestre povedať, čo sa stalo. Bolo to najhoršie, čo v živote zažil. Boli tam potom už len výbuchy smútku, návaly emócií, krik. On sa snažil pomáhať ako vedel a naňho to doľahlo asi 3 dni po pohrebe, keď si to už všetko uvedomil. Jeho naštvalo, ako sa zachovala rodina žalovanej, prišli ešte v ten večer na návštevu a tak si myslel, že im ponúknu nejakú pomoc s vybavovaním vecí a oni budú môcť v klude truchliť, ale v podstate oni už vtedy podľa neho vedeli, že bola na chybe, lebo keď išiel na políciu zobrať Y. veci, tak mu policajt povedal, že na takých gumách by tú zákrutu neprešla ani v päťdesiatke. Počas tej návštevy to prebiehalo tak, že oni hlavne sa obávali, čo bude s ich dcérou, či bude ešte chodiť a teda, že aj oni majú problémy, ale vo vzťahu k ním sa nijako nevyjadрили. Sestra mávalo vtedy také záchvaty, raz to bolo lepšie, raz horšie, začala kričať, nemohla dýchať. Bola vtedy na liekoch, bez toho by prvé dni nemohli prežiť, báli sa aj pohrebu, ako to zvládnu, keď príde tá posledná chvíľa rozlúčky. Je jasné, že každý rodič si uvedomuje, že deti vyrastú, budú mať svoj život a nebudú sa tak často stretávať, ale toto musí byť pre matku hrozná viedieť, že už syna nikdy neuvidí. Boli tam také tragické momenty, keď sa napr. jej pýtal, aký oblek do truhly, tak začala kričať, že oni mali riešiť oblek na stužkovú a nie do truhly alebo keď volal R., aby prišiel do pohrebníctva vybrať truhlu, lebo on nechcel o všetkom rozhodovať sám, tak tiež tam chytil šok. Teraz vie, že sestra má zdravotné problémy, ale ako hovoril, nechce sa jej na to pýtať, aby nejatril tie rany, s tým, že ona je zdravotníčka, tak sama najlepšie vie, ako to riešiť. Tiež také bežné veci, ako keď má narodeniny, tak jej odvtedy nebol schopný poslať ani sms-ku s gratuláciou, lebo sa jej to bojí pripomínať, keďže sa to stalo na jej narodeniny. Tiež vidí, že aj ten Y. to zle prežíva. Častejšie chodí do krčmy. Predtým alkoholu neholdoval, ale teraz asi zapíja žiaľ. Uteká z toho bytu do krčmy, ale on mu to nevyčíta, lebo ak mu to aspoň na chvíľu pomôže, tak sa do toho nestarí. Y. v rámci tej rodiny jednoducho chýba, lebo on to celé stmeľoval, keď vznikol nejaký problém, tak ho riešil, resp. keď tam vznikla nejaká iskrička konfliktu, tak on to obrátil na srandu a potom žiaden oheň z toho nevznikol a teraz sa stane, že aj nejaká drobnosť vyvrcholí až do hádky, napr. medzi bratmi, teda podľa neho sa aj Y. s H. od seba vzdialili po tej nehode, asi sa ani nijako nestretávajú, nekontaktujú. Uvedol, že on o žiadnych zlých Y. vlastnostiach nevie. Aj od spolužiakov jeho vie, že bol obľúbený, zvolili si ho za predsedu školskej rady, čo všetko napovedá o jeho povahe. V tom byte bývali najprv všetci aj s mamou, ktorá sa po vydaji odsťahovala na Bzovík a zostali tam žiť spolu traja bratia, len H. odišiel na čas do zahraničia. Y., keď študoval v Bratislave, tak na víkendy chodieval domov.

Z výsluchu svedka E. F. súd okrem iného zistil, že bol blízkym kamarátom Y., aj Y., s tým, že mali spolu dlhoročný vzťah. S Y. boli spolužiakmi na strednej škole a cez neho poznal aj Y. a tak trávili spolu veľa voľných chvíľ, aj s ich bratom R.. Bol to intenzívny vzťah, aj medzi bratmi navzájom, pomáhali si, mali sa radi. Aj on osobne s Y. prežíval veľa pekných chvíľ, chodili spolu na koncerty, podnikali rôzne športové aktivity, chodili na diskotéky a pod.. Aj s mamou mal bezkonfliktný vzťah, bol to milujúci vzťah mamy a syna. Nevedel o žiadnom zásadnom probléme, ktorý by medzi sebou mali a teda vzťah bol vo výbornej rovine. Tak to bolo aj medzi ním a bratmi. Tak ako dobre to bolo pred nehodou, tak priamo úmerne to bolo zle po nej, s tým, že keď príde človek o milovaného človeka, tak ho to veľmi zasiahne a tak to bolo aj v tej rodine. Nevedel sa vyjadriť, ako sa s tým vysporiadava mama, lebo tú veľmi nevída, ale čo sa týka bratov, tak do dnešného dňa to majú ako keby stále čerstvé, sú skormútení, smutní, apatické voči životu, sú uzavretejší, stále sú tam otázky, prečo sa to stalo, taká krivda. Y. opísal ako veľmi priateľského, plného energie, chuti do života, obľúbeného medzi ľuďmi a bol aj zdatný v tom odbore, čo robil, dobre sa s ním trávil čas a bol to chalan do pohody. Mal aj veľký životný potenciál, lebo to, čo robil študoval, ho veľmi bavilo. Život po nehode sa aj bratom veľmi zmenil, mali spolu plány ohľadne cestovania napríklad, život si predtým užívali, mali z neho radosť, potom to bol šok, zármutok a najviac pre tých najbližších. Rovnako zle to znášal aj Jozef, tiež to považoval za veľmi nespravodlivé, čo sa stalo. Rovnako hlboko sa to dotklo Martina, ktorý doteraz na Y. spomína, na tie zážitky, čo spolu mali a chýba mu. Obaja sú už v každodennom živote takí skeptickí, predtým mali kopu koníčkov a teraz už nemajú chuť veci robiť. Bezprostredne po nehode bol tiež s nimi a tie prvé pocity bolo len také napätie v miestnosti, bolo ticho a každý mal hrču v hrdle.

Z prednesu právnej zástupkyne žalobcov na pojednávaniach súd okrem iného zistil, že sa v celom rozsahu pridržali podanej žaloby, ako aj ich ďalších písomných vyjadrení a nad rámec toho na záver vo vzťahu k otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v II.rade, poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn.6MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu 8/2018 pod č.61, obsahujúce aj výklad pojmu škoda, spolu s odkazom na znenie uzavretej poisťovnej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení, kde bol stanovený poisťový limit na sumu 5 mil. €. Vo vzťahu k psychologickým správam týkajúcich sa žalovanej v I.rade uviedla, že aj keď z nich vyplýva, že trpela resp. trpí depresiami a jej výkonnostný potenciál bol obmedzený, poukázala na to, že z jej výpovede

vyplývalo, že porady u psychológa boli sporadické, s tým, že po nehode si svoj život usporiadala, keď zmaturovala, uzavrela manželstvo, porodila dieťa. Je síce pravdou, že nabrala odvalu sa ospravedlniť aj spolužiakom, ale vo vzťahu k žalobcom títo toto necítili ako úprimné resp. prejavenie ľútosť bolo podľa nich len formálne.

Z prednesu právneho zástupcu žalovanej v I.rade na pojednávaniach súd okrem iného zistil, že otázka zavinenia bola vyriešená v rámci trestného konania, pričom jeho závery sú záväzné aj pre tento súd a nie je možné ich revidovať, s poukazom na to považujú právny základ nároku žalobcov za daný a otázka zostáva jeho výška. Zároveň ale poukázal na fakt, že klientka je v zmluvnom vzťahu so žalovanou v II.rade a preto nie je možné z jej strany nárok ani sčasti uznať a preto tento v celej výške spochybňujú. Na margo toho, akým spôsobom sa jeho klientka ospravedlnila žalobcom, uviedol, že nikto nemá patent na to, ako sa má ľútosť prejavíť a každý to prejaví takým spôsobom, akým to vie dať najavo. Žalovaná pristúpila k všetkým interakciám so žalobcami riadnym spôsobom a robila to, čo cítila ako správne a pokiaľ jej slová žalobcom neodľahčili, je to z toho dôvodu, že asi žiadnu ľútosť by v danej situácii nemohli považovať za dostatočnú. Vo zvyšku sa pridržiaval svojich dovtedajších vyjadrení.

Z prednesu poverenej zamestnankyne žalovanej v II.rade na pojednávaniach súd okrem iného zistil, že zotrvali na svojom právnom názore, že nie je na ich strane daná pasívna vecná legitímácia v tomto konaní, v dôsledku čoho žiadali žalobu v celom rozsahu zamietnuť, s tým, že doteraz neexistuje ustálená súdna prax Najvyššieho súdu, ktorý je jediným orgánom oprávneným zjednocovať judikatúru a nakoľko absentuje rozhodnutie veľkého senátu ohľadne tejto otázky, nie je možné podľa ich názoru vychádzať z toho, že vo veci existuje ustálená judikatúra. Naopak odkázali na nimi predložené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, na ktorých tiež zotrvali, ako i ohľadne svojich vyjadrení k uplatnenej výške nároku zo strany žalobcov, ktorú tiež v celom rozsahu namietali, v dôsledku čoho tiež žiadali žalobu zamietnuť, keďže uplatnenú výšku považovali za neprimeranú s odkazom na rozhodnutia iných súdov, napr. Krajského súdu Trnava sp.zn.10Co/565/2015, kde bola priznaná náhrada vo výške 8.000,- €, resp. Krajského súdu Žilina sp.zn.9Co/262/13, kde boli priznané vo vzťahu k maloletým deťom sumy vo výške 10.000,- €, resp. 13.000,- €, taktiež žiadali, aby súd prihliadol k okolnostiam tak na strane žalovanej v I.rade, keď táto dostatočným spôsobom prejavila ľútosť, ospravedlnila sa, resp. 2 dni po nehode oznámila poisťnú udalosť a požiadala, aby nároky z titulu poisťného plnenia vo vzťahu k žalobcom boli uspokojené, k čomu aj došlo, konkrétne vo výške 2.221,81 € z titulu pohrebných nákladov. Tiež žiadali prihliadnuť k vykonanému dokazovaniu, z ktorého vyplýva, že aj vo vzťahu k žalovanej v I.rade táto udalosť zasiahla do ich života, do duševnej sféry ako takej, kde spôsobila u nej ujmy. Rovnako ohľadne majetkových pomerov žalovanej v I.rade má byť prihliadnuté, ktoré nie sú dostatočné. Tiež žiadali prihliadnuť aj k okolnostiam na strane žalobcov.

12. Podľa § 4 ods. 1 zákona č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o PZP“), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
- d) ušlého zisku.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 193 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

13. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd k názoru, že žaloba žalobcov je čiastočne dôvodná.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobkyňa v I.rade bola matkou Y. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorý pri predmetnej dopravnej nehode, ktorá sa stala dňa 27.04.2016, utrpel smrteľné zranenie a žalobcovia v II. a III.rade boli jeho bratmi.

Táto dopravná nehoda bola riešená na Okresnom súde Zvolen v rámci trestného konania, v ktorom súd trestným rozkazom zo dňa 30.05.2017 sp.zn.4T/102/2017-414 uznal žalovanú v I.rade za vinnú z toho, že inému z nedbanlivosti spôsobila smrť a taký čin spáchala závažnejším spôsobom konania, porušením dôležitej povinnosti uloženej jej podľa zákona, čím spáchala prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona.

Žalovaná v I.rade ako vodička viedla pri predmetnej dopravnej nehode osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 306, ev.č. V., ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej v II.rade. Vzhľadom na existenciu tohto poistného vzťahu bolo zo strany žalovanej v II.rade v prospech žalobkyne v I.rade už pred podaním žaloby poskytnuté plnenie v celkovej výške 2.221,81 € z titulu nároku na náhradu škody súvisiacej s nákladmi spojenými s pohrebom resp. zhotovením náhrobného pomníka.

Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, s tým, že žalobkyňa si voči žalovaným uplatnila nárok vo výške 30.000,- € a žalobcovia v II. a III.rade nárok vo výške každý po 15.000,- €, pričom tento nárok po právnej stránke zdôvodnili odkazom na ustanovenie § 11 v spojení s § 13 Občianskeho zákonníka, čiže nárok bol uplatnený z titulu ochrany osobnosti pozostalej osoby - žalobcov.

Obrana žalovanej v II.rade bola primárne zameraná na vznesenie námietky nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v II.rade v tomto konaní, s poukazom na ňou citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktorý už predtým riešil túto otázku, keď žalovaná v II.rade zotrvala na názore, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia. Súd sa však s takýmto právnym názorom nestotožnil, keď má za to, že sa jedná už o prekonaný právny názor, pričom v tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn.6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017, z obsahu ktorého okrem iného vyplýva, konkrétne z bodu 23 tohto súdneho rozhodnutia, že odkázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR, uznesenie z 11.10.2016, sp.zn. III. ÚS 666/2016, v ktorom uzavrel, že pojem „škoda“ použitý v zákone č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy 1/ krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a 2/ tzv. pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi. V bode 24 tohto súdneho rozhodnutia je zároveň konštatované, že tento senát Najvyššieho súdu SR za stavu vyslovenia sa už ústavným súdom spôsobom opísaný pod bodom 23 považuje za nepredstaviteľné, aby tu existoval ešte priestor na opätovné zaoberanie sa príslušnou otázkou zo strany Veľkého senátu Najvyššieho súdu. Vzhľadom na to teda ustálil, že neprichádza do úvahy predloženie veci veľkému senátu, ani s poukazom na existujúce rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, napr. sp.zn.4Cdo/168/2009 a 3Cdo/101/2012. Konkrétne v bode 25 tohto rozhodnutia je uvedené,

že podľa názoru tohto senátu Najvyššieho súdu je v tejto veci potrebné zovšeobecniť tak, že senát Najvyššieho súdu, ktorý pri rozhodovaní dospeje k právnemu názoru odlišnému od právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí iného senátu Najvyššieho súdu, nemá povinnosť (a ani možnosť) postúpiť vec veľkému senátu Najvyššieho súdu, ak právny názor odkláňajúci sa od skoršieho právneho názoru Najvyššieho súdu vyslovil už Ústavný súd. Následne v celom rozsahu odkázali na odlišné stanovisko jedného z členov senátu konajúceho v tejto veci k väčšinovému rozhodnutiu vo veci Najvyššieho súdu SR sp.zn.4Cdo/168/2009.

Konajúci súd v tejto súdnej veci uvádza, že sa v plnej miere stotožňuje s tam uvedeným právnym názorom podrobne špecifikovaným v bode 28 a 29 citovaného súdneho rozhodnutia, podľa ktorého pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v zákone o povinnom zmluvnom poistení. Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv spočívajúcich v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu zákona o PZP (gramatický výklad) resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu, teda ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktorá by v individuálnych prípadoch mohla viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvenčnej zodpovedného subjektu táto nebude vymožiteľná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely zákona o PZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomíňať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie (a dokonca musí) odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod.. S poukazom na tieto skutočnosti súd bez ďalších pochybností ustálil, že pasívna legitímácia žalovanej v II.rade v tomto konaní je daná a s poukazom na citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn.6MCdo/1/2016 v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 666/2016 je možné hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi, na ktorú konajúci súd týmto v zmysle § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odkazuje, keď nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by sa mal od nej odkloniť, s tým, že rovnako námietku žalovanej v II.rade ohľadne absencie rozhodnutia veľkého senátu k týmto otázkam, považoval súd už za bezpredmetnú. Súd vychádzal z toho, že základ nároku žalobcov bol daný a preukázaný tým, že súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 193 C.s.p. bol viazaný rozhodnutím tunajšieho súdu v trestnom konaní ohľadne toho, že žalovaná v I.rade spáchala predmetný trestný čin, konkrétne prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1,2 písm. a) Trestného zákona, pričom sa jednalo o nedbanlivostný trestný čin, ale v dôsledku tohto došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov a tento zásah následne založil právo domáhať sa ochrany osobnosti voči žalovaným, aj formou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd mal za to, že žalovaná v I.rade týmto svojím, hoci nedbanlivostným konaním, zasiahla do práva na ochranu osobnosti žalobcov, vzhľadom na intenzitu tohto zásahu v danom prípade nepostačuje zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže týmto bolo závažným spôsobom zasiahnuté do osobnostného práva žalobcov vyplývajúceho z § 11 Občianskeho zákonníka, medzi ktoré patrí právo na ochranu na súkromný a rodinný život.

Tak ako je to konštatované aj v predmetnom trestnom rozkaze Okresného súdu Zvolen, žalovaná v I.rade ako vodička porušila dôležitú povinnosť uloženú jej v ustanoveniach § 15 ods. 5 písm. b), c) a § 16 ods. 1 zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke a spolujazdcovi Y. A. spôsobila zranenia - polytraumu, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol, v dôsledku čoho žalobcovia zo dňa na deň náhle a nepredvídateľne prišli o jednu z najdôležitejších osôb svojho života, svojho syna resp. brata, ktorý zomrel vo veku 19 rokov.

Z vykonaného dokazovania formou výsluchov žalobcov, ako i svedkov mal súd preukázané, že vzájomný vzťah žalobkyne v I.rade a jej syna Y., ako i vzťah žalobcu v II.rade a žalobcu v III.rade a ich brata bol na veľmi dobrej úrovni, u bratov možno konštatovať, že určite presiahol bežný štandard vzájomných

súrodeneckých vzťahov, s tým, že v čase nehody žili všetci traja bratia v spoločnej domácnosti, a hoci žalobkyňa v I.rade žila v tom čase už v spoločnej domácnosti so svojim terajším manželom, rovnako bolo nesporné, že s nebohým synom boli v dennodennom minimálne telefonickom a väčšinou aj osobnom kontakte. V konaní nebolo zistené, že by mali medzi sebou žalobcovia a nebohý akékoľvek konflikty. Naopak žalobkyňa v I.rade ako matka mohla byť pyšná na syna, aký spôsob života viedol, dosahoval úspechy v škole, bol obľúbený aj v kolektíve spolužiakov a priateľov. Charakter vzťahu medzi žalobkyňou v I.rade a nebohým synom je možné odvodiť aj z tej spomienky, že práve tesne pred nehodou plánoval svojej mame k narodeninám upiecť tortu, čo tiež pre chlapca v danom veku možno považovať za veľmi citový prejav náklonnosti. Rovnako vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obaja - žalobca v II.rade i žalobca v III.rade mali s nebohým Y. veľmi úzky vzťah, v podstate od jeho narodenia žili v spoločnej domácnosti, žalobca v III.rade s ním zdieľal spoločnú izbu, zdôverovali sa navzájom o svojich problémoch i radoostiach, mali spoločný okruh kamarátov, spoločné záujmy, trávili spolu voľný čas. Rovnako žalobca v II.rade si bol s nebohým bratom veľmi blízky, tiež mali spoločné koníčky, spolu vykonávali rôzne športové aktivity, mali spoločné plány týkajúce sa jednak práce, keď si chceli otvoriť svoju kaviareň resp. reštauráciu a tiež plány týkajúce sa ich voľnočasových aktivít ako účasť na hudobnom festivale a pod..

V konaní bolo rovnako nesporne preukázané, že v dôsledku tragickej smrti Y. A. sa žalobcom úplne zmenil život, stratili zmysel života, pričom s touto traumou sa v podstate nevysporiadali doteraz, hoci od tejto udalosti uplynuli už takmer 3 roky. Táto udalosť významným spôsobom zasiahla do ich osobného života, keď stratili možnosť viesť s ním ako so svojim synom resp. bratom súkromný resp. rodinný život, keď vzájomná radosť rodiča a dieťaťa, ako i súrodencov navzájom z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života a rodinných vzťahov ako takých. U žalobcu v III.rade súd považoval za preukázané, že táto udalosť mala vplyv aj na jeho profesný život v tom zmysle, že dovtedy pracoval v zdravotníctve a plánoval si zvýšiť svoju kvalifikáciu, keď následne už nebol schopný nájsť zmysel v takomto povolání, kde by mal pomáhať a zachraňovať iných, hoci vlastnému bratovi už pomôcť nemohol. Taktiež u žalobkyňi v I.rade bolo preukázané, že táto tiež pracuje v zdravotníctve, konkrétne na záchranke, kde tiež privádzajú na ošetrovanie pacientov po autohaváriách, čo u nej opakovane vyvoláva spomienky na túto tragickú udalosť a hoci inak bola v práci spokojná, aj vzhľadom na to, že sú tam veľmi dobrý kolektív a pomáhajú jej prekonať aj následky tejto traumy, s poukazom na uvedené skutočnosti tiež chcela zmeniť zamestnanie. Ani v bežnom živote nie je schopná plnohodnotne fungovať, v dôsledku tejto udalosti sa u nej prejavujú stavy úzkosti, keď počuje sanitku alebo počuje správy o nejakej dopravnej nehode a následne má potrebu zisťovať, či sa to netýka jej blízkych. Rovnako obmedzenia vyplývajú z toho, že nie je schopná chodiť po tej ceste, kde došlo k tejto dopravnej nehode, radšej ide rôznymi obchádzkami, aj napriek tomu, že to spôsobí časové predĺženie jej cesty. V neposlednom rade mal súd preukázané, že žalobkyňa v I.rade trpí aj rôznymi závažnejšími ochoreniami, a hoci niektorými trpela už pred touto udalosťou, došlo následne k ich zhoršeniu resp. recidíve, a konkrétne cukrovka 2. typu sa mala u nej rozvinúť až potom, pričom súd vychádza z toho, že je všeobecne známe, že dlhotrvajúci stres, ktorý bezpochyby vzniká v dôsledku takejto životnej traumy, sa v konečnom dôsledku môže podieľať na rozvoji rôznych civilizačných chorôb a aj keď nemusí byť ich jedinou príčinou, môže byť tzv. spúšťačom. Taktiež u žalobcu v II.rade možno podľa názoru súdu konštatovať, že táto udalosť mala vplyv aj na jeho profesný život, resp. celkové životné plány, ktoré mal s nebohým Y., odišiel z rodného mesta, kde pôvodne plánoval žiť a v tej súvislosti zmenil aj prácu, keď jednoznačne presťahovanie sa do iného mesta a bytu súviselo s tým, aby nebol v prostredí, ktoré mu všetkým pripomína nebohého brata. V neposlednej miere súd vychádzal aj z toho, že táto traumatizujúca udalosť mala vplyv aj na psychický stav žalobcov, ktorí pociťujú doteraz depresívne nálady, stratu chuti do života, schopnosti tešiť sa z vecí, resp. z nejakých udalostí a zážitkov, keď tieto skutočnosti považoval súd za preukázané, i keď žalobcovia nenavštevujú psychológa resp. psychiatra, keďže všetci traja sú vyštudovaní zdravotníci a do istej miery sú aj odborne spôsobilí tieto záležitosti riešiť, prípadne aj formou predpisania medikamentózneho liečby - liekov na ukludnenie, resp. sa každý z nich s touto traumou vysporiadava seba najbližším spôsobom. Okrem už uvedených skutočností súd vyhodnotil, že nielenže utrpel individuálny vzťah každého zo žalobcov vo vzťahu k nebohému Y., rovnako táto udalosť spôsobila aj celkové narušenie vzájomných rodinných zväzkov medzi nimi navzájom resp. širšej rodiny, keď práve nebohý Michal bol takým stmelujúcim faktorom, aj v rámci rodiny, ktorý vedel aj prípadné začínajúce konflikty, či problémy v zárodku vyriešiť, keďže to bola charakteristická črta jeho povahy a spôsob akým pristupoval k životu. V dôsledku toho sa oslabili aj vzájomné rodinné vzťahy, ktoré už nie sú také intenzívne resp. nie sú také časté ako predtým. S poukazom na všetky tieto skutočnosti považoval súd nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v plnej miere za opodstatnený, keď nepostačuje morálne zadostučinenie vyplývajúce z § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, túto súd v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka určuje s prihliadnutím na 2 kritériá, a to závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Občiansky zákonník pritom žiadnu maximálnu, ani minimálnu hranicu výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch neurčuje a určenie výšky náhrady v peniazoch je na posúdení súdu, ktorá však samozrejme nemôže byť svojvoľná.

Pokiaľ ide o kritérium závažnosti vzniknutej ujmy, súd prihliadol na to, že vzniknutá ujma na strane žalobcov je trvalá, keď tento stav je nezvratiteľný a nenapraviteľný.

Ďalšie kritériá pre určenie výšky nemajetkovej ujmy je treba hľadať tak na strane poškodeného (pozostalých), ako aj na strane škodcu (osoby zodpovednej). Súd preto na strane poškodených skúmal najmä intenzitu vzťahu žalobcov so zomrelým, tiež prihliadol na vek zomrelého a pozostalých, otázku o hmotnej závislosti pozostaleho na usmrtenej osobe a prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Na strane osoby zodpovednej, t.j. pôvodcu zásahu skúmal okolnosť týkajúcu sa postoja žalovanej v I.rade, tiež prihliadol na dopad tejto udalosti do jej duševnej sféry a v neposlednom rade prihliadol na mieru zavinenia resp. spoluzavinenia usmrtenej osoby.

Pokiaľ ide o intenzitu vzťahu žalobcov so zomrelým, súd v celom rozsahu odkazuje na vyššie uvedené skutočnosti, z ktorých možno vyvodiť fakt, že tieto ich vzájomné vzťahy možno v rámci bežne fungujúcej rodiny označiť za nadštandardné. Ďalej súd prihliadol na vek zomrelého v čase, kedy došlo k tejto tragickej udalosti, keďže tento bol vo veku 19 rokov, to znamená, jednalo sa o mladého človeka, ktorý mal život pred sebou a očakávania jeho blízkych boli, že budú spolu navzájom zdieľať všetky udalosti, ktoré so sebou život prináša. Najmä vo vzťahu k žalobkyňi v I.rade bolo nevyhnutné prihliadnuť na to, že stratila dieťa v tak mladom veku, ale zároveň to už bol plnohodnotný človek, ktorého príkladne vychovala a ktorý mal všetky predpoklady viesť v budúcnosti úspešný život. Žalobkyňa v I.rade tak zostala ochudobnená o momenty, ktoré sú pre rodiča vo vzťahu k svojmu dieťaťu kľúčové, ako stužková slávnosť, maturita, možnosť tešiť sa z jeho úspechov v zamestnaní, svadba, resp. možnosť dožiť sa svojich vnúčat. Taktiež žalobcovia v II.rade a v III.rade stratili navždy možnosť realizovať svoje vzájomné životné plány, ale i prežívať spolu každodenné činnosti, ktoré spolu s bratom vykonávali. Na druhej strane vzhľadom na vek žalobcu v II.rade a žalobcu v III.rade majú títo potenciál založiť si vlastné rodiny a rozvíjať tak vzťah partnerský, ako i rodičovský, i keď súd nespochybňuje, že ani tieto vzťahy nemôžu nahradiť jedinečnosť súrodeneckého vzťahu. Pokiaľ ide o otázku hmotnej závislosti žalobcov na usmrtenej osobe, je samozrejmé, že vzhľadom na jeho vek táto v čase jeho smrti neexistovala, ale vo vzťahu k žalobkyňi v I.rade bolo podľa názoru súdu nutné prihliadnuť k tomu, že je zrejmé, že rodič s pribúdajúcim vekom a s tým súvisiacim zhoršujúcim sa zdravotným stavom očakáva od svojho potomka určitú formu starostlivosti, i keď táto nemusí byť vyslovene peňažného charakteru, ale napr. môže mať aj formu nejakej osobnej pomoci v rámci domácnosti, doprovodu k lekárovi a pod.. Pokiaľ ide o poskytnutie akejkoľvek inej satisfakcie žalobcom, toto v konaní nebolo preukázané a zo strany žalovaných ani tvrdené, keďže plnenie, ktoré žalovaná v II.rade žalobkyňi v I.rade poskytla, bolo z titulu náhrady vynaložených výdavkov súvisiacich s pohrebom, resp. zhotovením pomníka.

Tieto okolnosti na strane poškodených, ktoré súd zohľadnil sa následne premietli do rozdielu výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy súdom vo vzťahu k žalobkyňi v I.rade na jednej strane a žalobcom v II. a žalobcom v III.rade na strane druhej, čo korešpondovalo aj s navrhovaným petitom žaloby.

Na strane žalovanej v I.rade súd skúmal jej postoj k celej udalosti, keď bezprostrednosť jej reakcií a pocitov k tejto udalosti po predmetnej nehode nebolo zo strany súdu možné preskúmať, keďže ospravedlňujúci list, na ktorý žalovaná v I.rade odkazovala, nemal súd k dispozícii, takže s jeho obsahom sa nemohol oboznámiť, rovnako žalovaná v I.rade uviedla, že tento bol písaný rukou, preto ho zaslala žalobkyňi v I.rade a fotokópiu odovzdala vyšetrovateľovi (avšak z obsahu súdneho spisu resp. vyšetrovacieho spisu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn.4T/102/2017 nebolo zistené, že by sa tam takýto list nachádzal), pričom žalobcovia resp. vypočutí svedkovia spochybnili úprimnosť prejavenej ľútosť v ňom resp. konštatovali absenciu nejakej prosby o odpustenie, čo obdobne tvrdili aj vo vzťahu k jej osobnému ospravedlneniu, ku ktorému malo dôjsť približne mesiac po nehode po zádušnej omši za nebohého. Postoj žalovanej v I.rade k celej udalosti mal tak súd možnosť posúdiť len z jej výpovede pred súdom na pojednávaní, keď možno konštatovať, že dotyčná prejavila emócie, jej výsluch bol prerušovaný plačom a teda súd má za to, že táto cíti vinu za to, čo sa stalo a je nesporné, že s týmto pocitom bude musieť žiť celý zvyšok života. Na druhej strane súd neprihliadol k okolnosti, na ktorú poukazovala žalovaná v II.rade, že táto 2 dni po nehode oznámila poisťnú udalosť a požiadala, aby nároky z titulu poisťného plnenia boli v prospech žalobcov uspokojené, keďže súd poukazuje jednak na to, že zrejme vzhľadom na zdravotný stav žalovanej v I.rade túto poisťnú udalosť ohlasovala nie priamo ona, ale Y. L., ktorá vo vzťahu k predmetnej poisťnej zmluve vystupovala ako poisťník a navyše súd poukazuje na to, že sa jedná o zákonnú a zmluvnú povinnosť účastníka takéhoto

poistného vzťahu, v určenej lehote poistnú udalosť oznámiť, v opačnom prípade sa dotyčný vystavuje riziku uplatnenia regresného nároku zo strany poisťovateľa. Súd tiež preskúmal dopad, aký mala táto udalosť na samotnú žalovanú v I.rade, pričom mal preukázané, že jej bezprostredne po nehode, a následne v určitých intervaloch až do súčasnosti, bola poskytovaná psychologická intervencia, keď zo správy klinického psychológa žalovanej v I.rade vyplýva záver, že táto tiež trpí pocitmi úzkosti a nespracovanými pocitmi viny, čiže má sa jednať o posttraumatickú stresovú poruchu, avšak na druhej strane súd prihliadol aj k tomu fakt, na ktorý poukazovali žalobcovia prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, že v pomerne krátkom čase po predmetnej nehode začala viesť v podstate bežný normálny fungujúci život, zmaturovala, vydala sa a porodila dieťa, o ktoré sa v súčasnosti stará. Súd nemal pritom jednoznačne preukázané, či jej presťahovanie sa do iného mesta malo priamy súvis s týmito udalosťami, navyše ako rozporné sa súdu javili tvrdenia vyplývajúce jednak zo psychologickej správy zo dňa 26.11.2018, z ktorej malo vyplývať, že počet psychoterapeutických sedení v roku 2016 bol obmedzený, aj v súvislosti so sťahovaním sa mimo bydliska, s tým, že žalovaná na pojednávaní pri svojom výsluchu dňa 16.01.2019 uviedla, že sa odsťahovali do Malaciek, ale ešte je to len týždeň, takže sa to všetko iba rieši. Pokiaľ ide o mieru zavinenia žalovanej v I.rade na predmetnej dopravnej nehode, súd s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 193 Civilného sporového poriadku vychádzal z predmetného trestného rozkazu, v ktorom bolo bez pochyb konštatované zavinenie žalovanej v I.rade, keďže bola uznaná vinnou z toho, že inému z nedbanlivosti spôsobila smrť, čiže súd bol viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a že ho spáchala žalovaná v I.rade. Súd však v súvislosti s určením výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol k záverom znaleckých dokazovaní, ktoré boli uskutočnené v rámci vyšetrovania tejto dopravnej nehody, z ktorých okrem iného vyplynulo, že na vznik bočného šmyku vozidla Peugeot 306 mala okrem iných faktorov vplyv aj zmena ťažiska nepripútanej posádky vzadu, t.j. aj nebohého Y., čo ale nespochybňuje záver, že žalovaná v I.rade ako vodička tohto vozidla mohla predmetnej dopravnej nehode zabrániť, ak by úkon predchádzania, vzhľadom na dopravné značenie a dopravnú situáciu, nevykonala. Súd však neprihliadol na okolnosť, na ktorú žiadala prihliadnúť žalovaná v II.rade, a to na nedostatočné majetkové pomery žalovanej v I.rade, keď podľa názoru súdu tento faktor v žiadnom prípade nemôže ísť na ťarchu poškodených - žalobcov, najmä za situácie, keď došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácie poisťovní v tomto type súdnych sporov, resp. ohľadne právneho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravných nehôd má byť krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu. Po vyhodnotení všetkých týchto okolností a faktorov súd určil výšku peňažnej satisfakcie s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti tak, ako je to uvedené v petite tohto súdneho rozhodnutia, t.j. žalobkyni v I.rade priznal nárok vo výške 27.000,- € a žalobcovi v II.rade a žalobcovi v III.rade nárok vo výške 13.500,- € pre každého zvlášť a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcov zamietol, t.j. krátil ich uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 %.

Súd zastáva názor, že v podstate je nemožné kvantifikovať hodnotu ľudského života, rovnako ako stratu vzťahu rodič - dieťa resp. súrodeneckého vzťahu, keďže sa jedná o hodnoty neoceniteľné v peniazoch a je zrejme, že strata, ktorú žalobcovia utrpeli zostane navždy nenahradená, avšak pre účely tohto súdneho konania bolo nevyhnutné vyčíslieť nárok v určitej výške, s tým, že sumy, ktoré boli týmto súdnym rozhodnutím žalobcom priznané, predstavujú len zmiernenie nemajetkovej ujmy, ktorú v dôsledku straty syna resp. brata žalobcovia utrpeli. Pritom pokiaľ žalovaná v II.rade poukazovala na neprimeranosť požadovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, odkazujúc na nimi citované rozhodnutia iných súdov (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, resp. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave), súd má za to, že jednak by bolo možné nájsť iné súdne rozhodnutia, v ktorých by boli výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy oproti týmto rozhodnutiam vyššie resp. porovnateľné s týmto súdnym rozhodnutím a v neposlednom rade súd poukazuje na fakt, že je potrebné v takýchto prípadoch vždy prihliadať na konkrétne okolnosti tej ktorej súdnej veci.

14. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol analogicky v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. na základe zásady úspechu. V súdnej veci si žalobcovia uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, kde výška plnenia, ktoré bude v rozsudku žalobcom priznané závisí od úvahy súdu s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, nakoľko spôsobenú nemajetkovú ujmu nemožno objektívne vyčíslieť na základe pevne daných kritérií resp. ukazovateľov, pričom od žalobcov ani nemožno spravodlivo

žiadať, aby pri formulácii žalobného návrhu, ktorým sa domáhajú priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, dokázali predvídať akými úvahami sa súd bude pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady uberať. Z uvedených dôvodov súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, s tým, že pri rozhodovaní o konkrétnej výške náhrady trov konania bude súd vychádzať pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta z výšky súdom priznaného plnenia, ktoré bolo vo vzťahu k jednotlivým žalobcom diferencované.

V tejto súvislosti dáva súd do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 56/2017 zo dňa 8.2.2017, zo záveru, ktorého vyplýva, že ani nová právna úprava v podobe Civilného sporového poriadku nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako podľa doterajšej úpravy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v piatich vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, pričom podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
  1. sa týkajú procesných podmienok,
  2. sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
  3. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
  4. ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.